

ЗЛАТИБОРСКЕ ВЕСТИ

БРОЈ 76 ■ ОКТОБАР 2021. ГОДИНЕ ■ БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

ВИСОКА ДЕЛЕГАЦИЈА РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ НА ЗЛАТИБОРУ

Одувек браћа, сада и партнери

ВЕЛИКИ ЉУДИ МАЛЕ СРБИЈЕ:
ПРЕДРАГ ГАГА АНТОНИЈЕВИЋ

Чудни путеви Господњи

Новине „Златиборских вести“, уз велики број прегледа веб-издања на интернету, тражене су и читане у свим деловима наше општине. Не само на Златибору и у Чајетини, него и у удаљеним селима и засеоцима. На слици је овековечен тренутак у селу Семенгјево када се појавио нови број омиљеног листа: Милорад Тошић је на тренутак прекинуо посао како би прелистао нови број „Златиборских вести“ које је с нестрпљењем ишчекивао и дочекао, а мало је новина и часописа којима стижу и овакве похвале. Хвала читаоцима. Због њих се трудимо и трудимо се да „Златиборске вести“ из броја у број буду лепше и садржајније, да сачувамо углед и не изневеримо све веће поверење које нам указују.

Фотографије Нукић

ВИСОКА ДЕЛЕГАЦИЈА РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ НА ЗЛАТИБОРУ

Одувек браћа, сада и партнери

АКТУЕЛНО

Јуриј Борисов, заменик председника Владе Руске Федерације боравећи 6. и 7. октобра на Златибору, разговарао је с председником општине Чајетина Миланом Стаматовићем о могућој сарадњи привредника из Златиборског округа са руским колегама, као и о могућим инвестицијама из Русије у овај део Западне Србије.

Стаматовић је, лично, свом високом госту показао најзанимљивије туристичке и привредне садржаје и потенцијале златиборског краја, а гости из Русије имали су прилику да виде Златибор и из најдуже гондоле на свету, наше Голд гондоле.

– Ово је велики дан и за Србију и за општину Чајетина – изјавио је Милан Стаматовић, председник општине, који је као домаћин присуствовао овом

На њави начин смо искористи́ли одржавање 19. седнице Међувладиног комитета за сарадњу Србије и Русије одржане на Златибору да представимо наше потенцијале и позовемо руске инвеститоре да улажу код нас

међудржавном скупу. – На прави начин смо искористили одржавање 19. седнице Међувладиног комитета за сарадњу Србије и Русије одржане на Златибору да представимо наше потенцијале и позовемо руске инвеститоре да улажу код нас. Уз то, једина смо локална самоуправа у Србији која има Канцеларију за сарадњу са Русијом, коју смо основали још 2015. године, и која је за сада, у туристичком смислу, дала пун значај и испунила очекивања. На економском плану има потенцијала да путем ове канцеларије представимо и традиционалне производе Златиборског руском тржишту.

Заменик председника Владе Руске Федерације Јуриј Борисов је обичао туристичка одређишта Златибора и општине Чајетина а посебно је задовољан што је из

птичије перспективе, вођњом Голд гондолом, боље успео да упозна Златибор и сагледа потенцијале за улагања фирми из Русије.

– Нама су Русија и руски народ кроз историју увек помагали – наставио је Стаматовић. – Чињеница је да су након Другог светског рата код нас први лекари, инжењери и архитекте управо били управо Руси! То се наставља и дан-данас, па се надам да ће ова посета Јурија Борисова Чајетини значити да ће инвеститори почети у већем броју да улажу на Златибору, на територији општине Чајетина, и целе Србије. Такође и да ћемо ми одавде у значајнијем обиму понудити производе на просторима Руске Федерације.

Министар за иновације и технолошки развој Ненад Поповић изјавио је да му је драго да је велики број гостију из Русије могао на Златибору да се упозна с лепотама Србије, што се потврдило њиховим одушевљењем топлим

пријемом, али и дивљењем пред лепотом природе овог дела земље.

– Желео бих да захвалим општини Чајетина и њеном председнику Милану Стаматовићу на срдачном дочеку и изу-

зетно доброј организацији – рекао је од срца министар Поповић.

Заменик премијера Руске Федерације Јуриј Борисов је изјавио да су учесници на седници Међудржавног комитета за сарадњу Србије и Русије успели да размотре сва значајнија питања битна за сарадњу двеју земаља, од енергетике, индустрије, здравља и саобраћаја, до употребе информационих технологија. Посебно је истакао значај сарадње на пословном плану, и у том смислу обнове наше робне размене која је доведена на ниво на ком је била пре почетка пандемије. Борисов се на крају захвалио српским домаћинима и нагласио – „Не само да имамо пријатељске, већ и праве братске односе.“

Канцеларија за сарадњу: добре намере и успешни послови

Подсећања ради, Општина Чајетина је још пре шест година основала прву, а за сада и једину регионалну канцеларију за сарадњу са Русијом, као једну врсту сервиса за привреднике из Златиборског округа ради њиховог организованог наступа на руском тржишту. Канцеларија има и функцију посредовања у контакту са руским институцијама и организацијама, као и промоцију инвестиционих потенцијала Златиборског округа због привлачења инвеститора из Русије, као и оних из ЕУ заинтересованих за извоз у Русију.

АРСЕН ЂУРИЋ О
УЛАГАЊИМА И ПЛАНОВИМА

Планирани радови при крају

Ближи се крај године, време када сви „подвлаче црту“, али Златибор је посебан и по томе што се на њему непрекидно нешто ради и гради како би та прелепа планина била по мери и житеља и њихових гостију, чак и преко тога, па не чуди што Арсен Ђурић, председник Скупштине општине Чајетина, из месеца у месец објављује биланс урађеног, као и оног што тек предстоји. Они што пажљивије прате такве његове извештаје не могу да остану равнодушни, а неки не крију понос као да су лично допринели том бољитку.

У завршној фази су радови на асфалтирању путева и улица уговорени тендерима из 2021. године. Конкретно – завршавају се радови на улици од Калмана до хотела „Торник“ са кружним токовима, као и пут од Калмана до ресторана „Колиба код Милунке“, али и десетине путних праваца по сеоским месним заједницама на Златибору

Поред осталих радова ових дана почеће пресвлачење главне пута кроз Мачкаћ, од центра до сеоске школе у Мачкаћу, затим од железничке станице до центра Семегњева као и од Голова ка Рудинама, каже Арсен Ђурић

По тендеру за реконструкцију путева и улица, ових дана почеће радови на пресвлачењу главног пута кроз Мачкаћ, пут од центра до сеоске школе у Мачкаћу, затим пут од железничке станице до центра Семегњева, од Голова ка Рудинама и још неколико. А радиће се и на „крпењу“ ударних рупа на Златибору и у Чајетини.

Ужурбано се ради на изградњи трим стазе и дечјег парка на Караули, који би требало да буду завршени до средине новембра. Завршетком радова на том спортском парку значајно ће се обогатити понуда, с обзиром да је ту раније постојала трим стаза која је била у изузетно лошем стању.

Упоредо с радовима на путној инфраструктури, ради се и на изградњи јавне расвете на територији целе општине. Наредних дана почеће и изградња уличне јавне расвете од Калмана до хотела „Торник“ и онај до Постројења за пречишћавање отпадних вода.

У току су радови на замени магистралног цевовода од Рибнице ка Златибору. Радови су интензивирани, па је замењено више од 2 километра цевовода, а трајаће све док временске прилике дозволе. Ради се на изградњи резервоара у Врањевини капацитета 2.000 кубних метара који мора бити завршен до краја године, чиме ћемо обезбедити сигурно водоснабдевање Златибора и Чајетине. ▲

Изградња цевовода

и у Чајетини. Ако време буде послужило, очекујемо да ћемо успети да реализујемо све уговорене пројекте.

Као што смо и најавили, на Златибору ће се радити реконструкција Улице проте Симића, па затим улица од хотела „Олимп“ до Студентског одмаралишта, од хотела „Торник“ до пасареле, а почетак поменутих радова планиран је за прву недељу новембра.

ЖКП ВОДОВОД: ВОДА НАША НАСУШНА

Лоше време, али добро одрађени послови

ЖКП „Водовод Златибор“ Чајетина изводи прву фазу радова на пројекту Сушичка врела која подразумева постављање водоводних цеви од Сушице до Жигалског виси у Трипкови, у дужини од око 5.100 метара. Намера локалне самоуправе, о чему је већ било речи, је да се постављањем тог цевовода реши питање квалитетнијег водоснабдевања грађана Златибора, Чајетине, Трипкове, Шљивице, Бранежаца, Криве Реке, Мачката, Мушвета, Голова...

– С обзиром да се ради пут од Сушице до Врутака, искористили смо прилику да у његову банку поставимо цеви којима ћемо да покријемо цело село – рекао је Мирослав Ђокић, директор ЖКП „Водовод Златибор“ из Чајетине. – То ће бити магистрални вод за Трипкову којим ћемо покрити и засеоке. Тренутно се налазимо на крају Трипкове, где се општина Чајетина граничи са Ужичким атаром, надамак заселака Петровићи, Танасијевићи и Арсићи до којих ће цеви и бити постављене.

Радови на овој деоници изводе се с прекидима због лошег времена око петнаест дана. Постављене су цеви на деоници дугој око 2,5, а преостаје

С обзиром да се ради њућ од Сушице до Врућака, искористили смо прилику да у његову банку поставимо цеви којима ћемо да покријемо цело село – каже Мирослав Ђокић, директор ЖКП „Водовод Златибор“

још да се покрије 2, 6 километара. На извођењу радова ангажована је екипа од осам људи, а од механизације крамер, боб кет, вермер и мини багер.

Такође се настављају и радови на замени цеви на магистралном воду, а људство овог јавног предузећа ангажовано је и на другим локацијама.

– Радимо и на припреми спајања цевовода са резервоаром Врањевина где се такође изводе радови. Непрекидно радимо и прикључке за све веће објекте на Златибору чија је градња у току, а плаћено је комунално опремање, док је канализација у Сирогојну завршена.

На постројењу за прераду отпадних вода у току је обука екипе „Водовода“ која ће бити задужена за његов рад. Обука се врши у трајању од девет месеци.

– Циљ је да сви ти системи раде на квалитетно како је пројектом и предвиђено. Обуку врше словеначки стручњаци који су и радили на постројењу и монтирали опрему, а мислим да ће наша екипа бити обучена и пре истека договореног рока.

У току су и активности које се тичу техничког пријема Постојења за прераду отпадних вода и добијања употребне дозволе.

М. Р. А.

ПОЧЕЛО ПОШУМЉАВАЊЕ ПРЕТОВАРНЕ СТАНИЦЕ КЈП „ЗЛАТИБОР“

Нови брош на зеленом реверу Златне планине

Општина Чајетина је преко Иновационог бизнис центра Златибор узела учешће на конкурс расписаном ове године и у сарадњи са Министарством заштите животне средине ушла у пројекат Пошумљавања претоварне станице Златибор. Акција садње почела је у октобру а радове изводи КЈП „Златибор“ Чајетина.

Подручје на месту некадашњег мајдана, око будуће управне зграде КЈП „Златибор“, било је девасирано па су пре садње обављени припремни радови дренарања и насипања земље. Првог дана пошумљавања радници зеленила у КЈП „Златибор“ скупа са запосленима из управе предузећа вршили су садњу 1.500 младица црног бора.

– Пројектом који радимо са Министарством заштите животне средине обухваћена је површина од око 30 ари док се општина Чајетина определила да ово подручје среди у комплексу па ће се

Вера Блајојевић

Зорица Милосављевић

сада пошумљавати око 2 хектара – рекла је Вера Благојевић из КЈП „Златибор“. – Решили смо да средимо читав терен и да се и даље пријављујемо за сличне акције, као и за оне за добијање садница како бисмо пошумили читав потез. Данас вршимо садњу младица црног бора, а крајем октобра садња Панчићеве оморике, а надамо се у што краћем периоду бреза које су мало захтевније јер су листопадне па морамо сачекати да гране сасвим оголе како бисмо их безбедно пресадили,

На велику радост присутних, акцији су се прикључили и ученици ОШ „Димитрије Туцовић“ са Златибора заједно са својим наставницима који су иначе стална подршка у акцијама које изводи КЈП „Златибор“. Другог дана пошумљавања, акцији су се придружили и пензионери Општине Чајетина и чланови Удружења пензионера инвалида из Пожеге

ПОСЕТА КОМУНАЛНИХ
РАДНИКА ВРТИЋУ „НАРЦИС“
НА ЗЛАТИБОРУ

Раздрајани малишани и разнежене чике

Деца и васпитачи из вртића „Нарцис“ са Златибора имали су прилику да се друже са запосленима у КЈП „Златибор“ из Чајетине. Том приликом представљена су им поједина комунална возила, за која су се малишани из старије јаслене групе заинтересовали лис-тајући сликовнице, па су њихове васпитачи-

це одлучиле да им омогуће да их виде „живо“. И тако је почела сарадња, а круна је био догађај који се збио на опште задовољство.

Мини багер, чистилица, аутомобила и трактор с приколицом били су паркирани испред вртића, да малишани могу да их виде изблиза. Најхрабрији су пожелели да уђу у

кабине возила и притиском на сирену привуку пажњу осталих. Ова игра је један од начина да се најмлађима приближи комунална служба и објасни њен значај. Иако су још мали, сигурно је да ће им дружење са разнеженим комуналцима остати у дугом и лепом сећању.

– Познато је да смо већ осам година „еко школа“ у том међународном програму и на различите начине, кроз разне акције трудимо се да укључимо децу, да их едукujemo у таквом духу да дају лични допринос у унапређењу животне

средине – изјавила је Зорица Милосављевић из ОШ „Димитрије Туцовић“ у Чајетини. – До сада нисмо имали овакву акцију, ово је новина и драго нам је због тога.

Приликом учешћа у акцији пошумљавања деци је објашњено

како се може унапредити и очувати животна средина.

– Прво смо видели саднице, па су нам објаснили како треба да се ради, с тим што мени није било потребно објашњење јер сам и као мала са баком садила – похвали-

ла се ученица Кристина Кутлешић. – То ми је остало у крви и најлепшем сећању, па чим сам чула да ће се ова акција спроводити, одмах сам пристала.

– Први пут учествујем у пошумљавању веома битном за цео Златибор и округ – додао је њен исписник Јанко Радишић.

– Волим природу, а нарочито шуме, и одмах сам се прикључила акцији пошумљавања – испрсила се Вања Туцовић, ученик шестог разреда. – Дечаци ископају рупу, ми девојчице положимо саднице, и на крају закопавамо.

Након завршене садње 1500 садница црног бора и 132 панчићеве оморике, овој простор ускоро ће додатно украсити и 225 садница брезе. Укупна вредност поменутих радова је око 2.025.000 динара, од чега ће Министарство учествовати са 1.500.000, а остало Општина Чајетина.

Д. Миловановић

Акцији су се придружили и пензионери Општине Чајетина и чланови Удружења пензионера инвалида из Пожеге

ЗЛАТИБОРСКА „ГОЛД ГОНДОЛА“ ПО СВЕТСКИМ СТАНДАРДИМА

Сигурност пре свега

Поред редовног пословања, ЈП „Голд гондола Златибор“ непрекидно улаже и у инфраструктуру, унапређење услуга, уређење простора и стручно усавршавања својих кадрова, што је од посебног значаја за будући рад

Захваљујући лепом времену које нас је послужило током већег дела октобра, посећеност Голд гондоли је била изузетно добра, имајући у виду да је ти један од месеци са најмање гостију по туристичким центрима у Србији. Осим туристичких посета гондола је све чешће домаћин и високим страним званичницима.

Златибор је 6. октобра угостио високу делегацију Руске федерације на челу са замеником руског премијера Јуријем Борисовим. Уз њега, делегацију су чинили и министар за иновације и технолошки развој Ненад Поповић, као и руски амбасадор у Републици Србији Александар Боцан Харченко. Као и увек, златиборска гондола је била незаобилазна атракција посете Златибору. Уз одговарајуће мере обезбеђења и у присуству великог броја новинара свих значајнијих српских медија који су са изузетном пажњом пратили ову посету, гости из Русије запутили су се на највиши врх Златибора до кога су уживали у погледу на лепоте из кабина најдуже панорамске гондоле на свету.

Поред редовног пословања, ЈП „Голд гондола Златибор“ непрекидно улаже и у инфра-

Након уређења прилаза и пјлаћоа на последњој станици на Торнику, дуж целе стазе постављени су стубови са лед расветом

Радници на обуци

структуру, унапређење услуга, уређење простора и стручно усавршавања својих кадрова, што је од посебног значаја за будући рад.

Ослушкујући жеље и потребе посетилаца гондоле, а у намери да на њих одговори најбоље могуће, ЈП „Голд гондола Златибор“ је током октобра интензивно радило и на наставку уређења крајње станице на Торнику. Након уређења прилазне стазе и платоа, као и постављања потребног мобилијара, на ред је дошла и планирано осветљење. Дуж целе стазе постављени су стубови са лед расветом, а у плану је да се идуће године уради наткривка механичког дела станице.

Крајем прошле недеље, радници техничког сектора ЈП „Голд гондола Златибор“ прошли су додатну обуку за коришћење нове опреме за рад на висини. Практичну обуку у трајању од два дана одржали су представници испоручиоца из компаније „ALP project system“ доо... што је била одлична прилика да се на лицу места тестира и нова алпинистичка опрема. Обуком је обухваћено монтирање, качење и подешавање опреме, радови на висини са посебним нагласком на рад на стубовима, као и безбедно спуштање радника приликом евентуалне повреде на раду. Уз ову обуку, радници гондоле су у протеклом периоду прошли и практичну и теоријску обуку противпожарне заштите и стекли одговарајуће сертификате.

Зимска туристичка понуда на сајмовима у Бањалуци и Крагујевцу

После успешног лета на Златибору, изузетне посећености и повећања остварених ноћења у односу на претходне године, велики број туриста и нови рекорди очекују се и током предстојеће зимске сезоне.

Туристима ће овде на располагању бити разноврсна понуда и атракције прилагођене зимским активностима. За туристичке посете отворени су готово сви локалитети, пружаоци услуга боравка у хотелима и приватном смештају припремили су ценовнике за предстојећу зимску сезону, а ускоро се очекују и новогодишњи пакет аранжмани.

Директор Туристичке организације Златибор Владимир Живановић објашњава да се промоција туристичке понуде у протеклом периоду због пандемије углавном одвијала путем дигиталних медија и на друштвеним мрежама, на порталима, у прилозима и радио оглашавањима.

Будућим гостима „на ноге“

– Пред летњу сезону Туристичка организација Златибор имала је кампању у десетак градова Србије под слоганом „Откријте где почиње Ваша прича“, на којој је акценат стављен на нове садржаје на Златибору, активан одмор и атракције – рекао је Живановић за „Златиборске вести“ и најавио: – У наредном периоду понуду планине представимо на посећена два

„Гости сајмова, као и новинари, ујознаће се са новим садржајима Златне планине, атракцијама, ценовницима и пакетима за новогодишње празнике, као и програмима који се спремају за посетиоце током зимске сезоне“, каже директор ТО Златибор Владимир Живановић

сајма, а такође ћемо учествовати и на годишњој скупштини управљача туристичких спелеолошких објеката.

Сајам туризма у Бањалуци организује се од 10. до 13. док ће дванаести Међународни сајам туризма и сеоског туризма у Крагујевцу трајати од 25. до 27. новембра.

– Туристичка организација Златибор ће, као и претходних година, учествовати на овим сајмовима и представити се с понудом за предстојећу зимску сезону. Гости сајмова, као и новинари, упознаће се са

свим новим садржајима Златне планине, атракцијама, ценовницима и пакетима за новогодишње празнике, као и програмима који се спремају за посетиоце током зиме – додаје директор ТОЗ.

Важан догађај је 4. и 5. новембра у одмаралишту „Дунав“ на Златибору. Ту ће Национална асоцијација управљача туристичких спелеолошких објеката Србије организовати годишњу скупштину, а ТО Златибор активно учествује на том скупу као управљач природног добра „Стопића пећина“ и

члан асоцијације. Поред редовних питања, на седници је планирана дискусија и представљање чувене српске осигуравајуће куће с могућностима осигурања посетилаца пећина, као и примени информационих технологија у промоцији и унапређењу туристичке понуде.

Зов културе у зимском периоду

Што се тиче културних дешавања која су током главне туристичке сезоне овде била многобројна и разноврсна, Живановић каже да ће се и током новембра у Културном центру на Златибору за све посетиоце најпосећеније планине, али и за локално становништво, организовати веома интересантан програм у позоришту и галерији.

У суботу, 6. Новембра, овде ће бити одиграна представа „Клара, догодило се нешто неочекивано“ у извођењу шабачког позоришта „Маска“, а сценаристи, глумци и режисери су брачни пар Анета и Иван Томашевић. Седам дана касније, дакле 13. Новембра, следи нови позоришни догађај, када је најављена је представа „Лажиме“ у извођењу „Академије 28“, режисера Драгослава Дабића, у којој играју Александар Дунић и Сандра Бугарски. Након што су се недавно са успехом представили златиборској публици комадом „Чудо у Шаргану“, чланови аматерског позоришта „Театар Инаг“ из Ужица гостоваће на Златибору 27. новембра са новим подухватом. Реч је о представи „Трилогија“, за коју се такође очекује да заинтересује овдашње љубитеље позоришта.

Припремљени су и културни програми за најмлађе. Планирано је да 17. и 24. новембра буду организоване две представе за децу, и то „Занимљива пустоловина“ и „Изненадна посета господина Моцарта“, које су преваосходно намењене за љубитеље основних школа са територије општине Чајетина.

Што се тиче ликовних садржаја, у Галерији Културног центра до 4. новембра траје изложба групе аутора из целог света под називом „Требиње и Херцеговина као инспирација уметника“, која је дивним мотивима Требиња и Херцеговине привукла велику пажњу посетилаца. Након ове, овде ће бити постављена изложба радова насталих на креативним радионицама, а од 19. Новембра је и изложба слика академске сликарке из Бањалуке Александре Кокетовић. ▲

Марко Марић директор ПД „Златиборски Еко Аграр“ са представницама произвођачима

НАКОН ПОТПИСИВАЊА УГОВОРА ПРОИЗВОЂАЧИ ПОСТАЛИ
ЗВАНИЧНИ НОСИОЦИ ЖИГА КВАЛИТЕТА

Квалитетом до успеха

Први који су се овенчали жигом су млекаре „Наша Златка“ и „Биљана Крин“, домаћинство Меловић из Рожанства и „Мало село Бојановићи“ из Голова

У жељи да олакшају пласман производа и прошире тржиште златиборским произвођачима традиционалних производа, Општина Чајетина је преко ПД „Златиборски Еко аграр“ у току прошле године регистровала Жиг гаранције „Добро са Златибора“. У просторијама Еко агара потписани су уговори са произвођачима који су уложили труд, време и новац како би достигли стандард и понели жиг квалитета. Први који су се овенчали жигом су млекаре „Наша Златка“ и „Биљана Крин“, затим домаћинство Меловић из Рожанства и „Мало село Бојановићи“ из Голова.

Жиг гаранције квалитета регистрован је марта 2020. године са циљем брендирања и бољег пласирања златиборских производа, а односи се и на очување квалитета и традиције. Оно што се нуди са овом ознаком мора бити произведено од сировина са нашег подручја, а не оних које потичу из других крајева земље. Једини изузетак су прерађевине од меса јер је то условљено величином сточног фонда.

Пут до имплементације жига и овог потписивања уговора није био нимало лак, ни нама, нити људима који жиг носе. Одабир се намеће сам, па свако ко живи

на територији општине Чајетина, бави се производњом, нуди услуге као туристичко домаћинство, или је власник ресторана и хотела до којег још нисмо стигли, препоручен је да може да конкурише да понесе жиг. Наш циљ је да се осети финансијска корист, а са друге стране намеће се да жиг

као и категорисана сеоска туристичка домаћинства. Жиг се додељује људима које овласти сертификациона кућа, а сваки заштићени производ требало би да буде скупљи, јер то подразумева одређени стандард и квалитет.

И произвођачи су изјавили колико им значи то што су и зва-

Помоћи ће нам да наш производ буде препознатљив, а да ће се на основу њега знати да потиче са Златибора и ван хотела и ресторана – каже Биљана Целебцић, руководилац млекаре „Биљана Крин“.

Један од услова био је да сеоско домаћинство буде категоризовано и да наша понуда

обухвата програм живот некада и сада. Сматрам да ће овај жиг удружити нас који смо га добили и да ћемо бити видљивији и домаћим и страним гостима – рекла је Јелена Тодоровић (Мало село Бојановићи).

Већ 15 година се бавимо туризмом, људи су препознали квалитет, па смо захваљујући томе и добили жиг – изјавила је не кријући понос Гордана Меловић из Домаћинства Меловић.

Жиг гаранције „Добро са Златибора“ се може доделити само оним произвођачима који уредно воде евиденцију о набавци сировина, производњи и продаји готових производа, и онима који услуге пружају и продају у складу с важећим прописима. Жиг се добија само на годину дана, након чега се врше поновне контроле.

Жиг гаранције „Добро са Златибора“ се може доделити само оним произвођачима који уредно воде евиденцију о набавци сировина, производњи и продаји готових производа, и онима који услуге пружају и продају у складу с важећим прописима

ширимо, да не буде из сваке категорије по један произвођач већ да овом гаранцијом квалитета буде покривено што више људи, да временом и радом створимо бренд који би заиста донео вредност која нам је неопходна – рекао је Марко Марић, директор ПД „Златиборски Еко Аграр“.

Поред традиционалних прехрамбених производа, жиг гаранције „Добро са Златибора“ могу да понесу и традиционални одевни предмети, ресторани,

нично постали носиоци жига порекла и квалитета и које ће све користи остварити након потписивања уговора.

Жиг је од великог значаја за произвођаче јер ћемо ми на овај начин брендирати наше производе и потенцијалним потрошачима гарантовати не само порекло већ и квалитет традиционалних производа златиборског краја – рекла је Разуменка Лучић, руководилац млекаре „Наша Златка“.

ЕДУКАЦИЈА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОЂАЧА

Наука на испомоћи селу

У организацији Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије и Института за примену науке у пољопривреди, у млекарни „Наша Златка“ и на газдинству „Зарић“ где се врши прерада меса, одржана је едукација за Модул 9 – Производња, прерада и промет малих количина хране анималног порекла на пољопривредним газдинствима. Обуке на терену за Модул 9 замишљене су као показне радионице у којима се произвођачи упознају са објектима, опремом и прибором, али и технологијом производње, начином обезбеђења квалитета и безбедности, паковањем и декларисањем производа од млека и меса.

– Ми, из „Наше Златке“ и „Еко аграра“, почастиновани смо јер су нас у Институту за при-

Предраг Пуђа

мену науке у пољопривреди проценили као добре сараднике – рекао је Марко Марић, директор ПД „Златиборски Еко аграр“. – Реч је о примеру добре праксе и та кооперантност, односно ти произвођачи који дају квалитетно млеко за прераду, послужили су као добар узор људима који раде у стручним службама широм Србије, да виде како то може да функционише. Тим пре што је за прерађевине од меса господин Зарић репрезент своје робе, изабран од стручне службе и Института.

На темељима традиције

Предавач на едукацији која наставља теоријски део одржан пролетос, био је др Пред-

Милош Зарић

раг Пуђа, професор Пољопривредног факултета у Београду.

– Дошли смо у ову млеку да и практично обрадимо тај део едукације који би саветодавцима непосредно и у пракси показао како се прерађују мале количине млека. Ово је занатски начин рада који на прави начин осликава оно о чему смо говорили у теоријском делу.

Практичан део програма је представљен у млекарни „Наша Златка“ и на газдинству „Зарић“, јединој прштутари у Србији која има дегустациону салу.

– Ми се увек радо одазовемо да будемо домаћини оваквим скуповима јер је то од великог значаја за нас – рекла је Разуменка Лу-

Раде Јовановић

чић, руководилац млекуре „Наша Златка“. – Разменимо своја искуства, добијемо нове идеје и свака посета овог типа је за нас од великог значаја.

– Разменили смо мишљења, причали о производњи, њиховој и нашој – рекао је Милош Зарић из прштутаре „Зарић“. – А што се тиче стандарда који примењујемо, ми тако радимо већ 15 година али смо сада сазнали неке нове ствари и покушаћемо да то ускладимо и усмеримо како ваља.

Највећи проблем српске пољопривреде је што се углавном продају сировине, па највећи број пољопривредних газдинстава није конкурентан. А са готовим производи-

Разуменка Лучић

ма, оним с такозваном додатом вредношћу, као што су традиционалне прерађевине од млека и меса, може се итекако допринети да их пољопривредници понуде и продају по знатно вишим ценама.

За лакши живот уз обиље

– Жеља нам је да се у што више пољопривредних газдинстава добијају производи какви су данас на ова два газдинства које посећујемо, јер би тиме они који би прихватили овакав модел, омогућили себи лакши живот – казао је др Раде Јовановић, директор Института за примену науке у пољопривреди Београд. – Због развијеног туризма, Златибор је добар пример на који начин се ти производи или продају на самом газдинству, или на локалним пијацама, хотелима, ресторанима... Потенцијал златиборског краја је изузетно велики и ова два газдинства су добри примери добре праксе како тај модел може да се примени и у другим крајевима Србије.

Овај едукативни модул је развијен као одговор на потребу да се додавањем вредности, односно коначном прерадом производа животињског порекла, млека и меса, дође до повећања профитабилности и конкурентности пољопривредника и целокупне сточарске производње у Србији.

Д. М.

ПРИПРЕМА ХРАНЕ
ПО РЕЦЕПТИМА ИНСТАГРАМ
БЛОГЕРКИ

Крчкање на интернету

У Туристичко-рекреативном комплексу Златибор, у новоотвореном ТРК кафеу одржан је кулинарски хепенинг по рецептима утицајних српских блогерки, чији ће специјалитети касније бити уврштени у мени

Златиборски специјалитети чувени су и познати читавој Србији, што је један од разлога да је многим ово омиљена планина. Посетиоци Златибора од сада ће имати прилику да посете и једно место више, које одише својом аутентичношћу због великог броја омиљених послastiца. Јер, Трк кафе су посетиле блогерке које своја умећа представљају на инстаграм платформи. Оне су за „Златиборпрес“, између осталог, говориле и о балансу у исхрани.

– Радим посао нутриционисте, као магистар исхране и суплементације, где правим планове исхране и саветујем људе који имају здравствене муке – рекла је Дајана Шврака Милутиновић.

Дајана Шврака
Милутиновић

Јасмина
Коварбашић

– Правим здравију верзију старијих рецепата, на пример сармице са зељем, киноом. У суштини, за све рецепте које смо наследили од баке тражимо здравије начине припреме.

Јасмина Коварбашић коју можемо посетити на адреси „Пратите Ме За Више Рецепата“, каже да је добро што се на профилима њених колегиница и њеном могу наћи различити рецепти за сваки укус, почев од такозване лаке хране до гурманских специјалитета. Због тога и имају велики број пратилаца.

– Свакој мајци која ради и има мало времена за припрему и спремање, а нема идеју, ту сам ја – рекла је шеретски Јасмина Коварбашић. – Таква начин рада подразумева сталну интеракцију са публиком, у мом случају то је више од тридесет пет хиљада пратилаца.

– Женска екипа је много јача; само осам одсто мушке популације прати програм о исхрани јер жене више воде рачуна о свом изгледу – надовезала се Дајана.

Оно у чему се ове четири блогерке слажу поред припреме хране, је и то да овај начин рада сматрају за примарни посао, јер и само представљање публици захтева рад од шест до осам сати. По рецептима које су одабрали њихови фанови, а припремљени су у ТРК кафеу, увериле су нас у своје умеће. .

С. Г.

ПРЕДАВАЊЕ О ПАМЕТНОЈ ПОЉОПРИВРЕДИ У ИБЦ ЗЛАТИБОР

На њиву са компјутером

Иновациони бизнис центар Златибор под покровитељством Министарства за иновације и технолошки развој Србије, а у сарадњи са Општином Чајетина, Институтом за Агроекономику пољопривреде и предузећем Еко аграр Златибор, организовао је конференцију посвећену технолошким иновацијама у пољопривреди. Током два дана предавања, пољопривредници златиборског краја имали су прилику да чују веома корисне информације о иновативним решењима и савременој подршци у руралној производњи.

У циљу представљања нових технологија у области „дигиталних газдинстава“, односно „паметне пољопривреде“, и што више информисања о новим технологијама које воде ка тржишно оријентисаној пољопривредној производњи, у Иновационом бизнис центру одржана је изузетно занимљива конференција.

– Паметна пољопривреда подразумева двоструко више приноса производа са двоструко мање инвестиција, и то коришћењем савремених еколошких технологија – обновљивих извора енергије, информационих и комуникационих технологија, бежичних комуникација, микроклиматских, педолошких... Из искуства, свака нова технологија и иновација споро се прихвата јер људи нису у прилици да се информишу о предностима – каже професор др инг. Александар Д. Родић из Института „Михајло Пупин“.

Упркос томе што се у Србији производи здрава, квалитетна и лепо ароматична храна, ни по количинама које се произведу ни по ценама, није конкурентна. Да би земља изашла на европско и светско тржиште, увек са квалитетним и количински довољним производима, морају се мењати увржене навике бављења пољопривредом и објаснити људима како могу лакше своја газдинства да преусмере, да им производња буде и економски и еколошки одржива.

– На нашим просторима има неких система који се користе у мањој мери, па је сигурно да је њихова популаризација неопходна – каже Дарко Ђуровић, директор Иновационог

Дарко Ђуровић

Александар Д. Родић

бизнис центра Златибор. – Овим путем биће представљена и финансијска исплативост употребе ових система и сигурно је да ће у наредном периоду уз подршку локалне самоуправе општине Чајетина доћи до значајнијег коришћења система паметне пољопривреде, односно дигитализације у овој делатности.

Ова едукација уједно је и један од начина како решити демографски проблем у Србији, с обзиром да све већи број младих са села одлази због посла у градове а при том имају породично имање од више хектара. Поред финансијског подстрека потребно је обезбедити и технологију како би све то преточили у крајњи производ.

Сви који нису били у могућности да присуствују конференцији на Златибору, Иновациони бизнис центар обезбедио је и пренос уживо путем YouTube-а, па се предавање могло пратити и путем интернета.

Д. М.

ГЕОГРАФСКО ПОРЕКЛО

У Европу
с пршутом
и ракијом

Танјуг је објавио да су почетком ове године Република Хрватска и њено Министарство пољопривреде заштитили по географском пореклу два своја аутохтона производа – далматинску панцету, и печеницу с исте адресе, само на простору Европске уније. Па иако није реч о њиховим намирницама, чак им се и из назива ишчитава истинско порекло панцете, први су се сетили, шта се ту може. Јер слична сланина, осим у том делу Медитерана, производи се већ вековима и код нас, само што јој благовремено није наденут префикс „сремска“ или „златиборска“ као одредница порекла. Реч је о свој димљеној сланиници коју по нашим крајевима већ вековима држи у саламури, пресује, дими, суши и троши готово свако домаћинство.

Али, били су први и у јужнословенској унији, у негдашњој Југославији, кад су у Регистар Завода за интелектуалну својину Србије 2. септембра 1986. уписали вина „дингач“ и „поступ“. Тек деценију касније и Златиборци су се досетили да заштите име своје пршуте и сланине, али само за Србију!

Како преварити државу

Све је почело у време економске кризе почетком осамдесетих година прошлог века, кад су људи у Трст путовали само због пола килограма кафе, две табле чоколаде и нешто мало прња, а цене у овдашњим продавницама дивљале без икакве контроле, посебно оне прехранбених производа. Ко зна докле бисмо шапатом певушили паролу „Трст је наш“, да се држава (СФРЈ) није досетила да заузда трговачку похлепу Уредбом по којој би се етикета с вишом ценом могла налепити само на нови производ.

Тако су грађани Југославије открили панцету, затим и панцету, које су временом добиле још неке одреднице, а пре свих ону о географском пореклу, па по већ устаљеном обичају и нову, вишу цену.

Али, оно што је нама било скупо, у богатијем делу света је било готово багателно и свима приступачно, па су наши сувомеснати производи покуцали на врата Европе. Можда бисмо у том домену постали светска велесила да на сцену, па узору на строге прописе Агенције за храну и лекове САД, и „Стари свет“ није потеглао протекционашке услове за разне врсте роба, а нарочито

за прехранбене производе од којих је сваки морао да прође ригорозну контролу да би (можда) добио пропусницу за то пробирљиво, али и незасито тржиште.

Као што се зна – храна је наша нафта! Ко спорије заборавља, сетиће се да је у време најжешћих економских санкција почетком деведесетих, када у, или из земље није пролазило ништа, па ни храна и лекови, само пожаревачки „плазма“ кекс пролазио на страна тржишта као у најмириња времена.

Онда су ти наметнути услови заинтересовали младу др Јасну Ђоновић из Института за хигијену и технологију меса у Београду, која је и докторски рад одбранила на већини неразумљивој теми „Хемодина-

је у комисији био и академик Милан Ристић, који је живео у Немачкој и радио у Институту „Макс Рубнер“, федералном центру за храну и исхрану. Резултат тог разговора је био позив др Јасни Ђоновић да одржи предавање о свом раду на немачком Институту (и била једина у његовој историји која је то урадила на енглеском језику). Мада, важније је било то што су захваљујући Јасниним истраживањима и оном излагању пред научним аудиторijумом, сувомеснати производи са ознакама „made in Yugoslavia“ добили – бефел за немачко, а са њим за европско тржиште.

Конкуренција бога не моли

И кренуло је: добили смо такозване преференцијале за поједине врсте намирница, и не само оне сувомеснате, па би храна заиста постала „наша нафта“ да се у Европи поново није разбудило протекционизам одремећен усвојеним предлогом да предност на том тржишту имају производи који су из земаља чланица.

Тако су Словенци „заштитили“ ајвар, иако им у читавој земљи успева паприка колико и у осредњој башти по селима око Лесковца. На исти тај воз покушали су да се укварају и Албанци с оном чувеном изјавом Аријане Липе (илустроване мазном фотографијом прелепе старлете) о „албанском ајвару“, већ деценијама тиња тихи рат између Бугарске и Румуније само око назива шљивовице мада има назнака да ће их Чеси претрчати, док роштиљ својатају и штите сви народи Балкана. Кад је предузеће „Грб“ из Коштунића по-

чело навелико да извози своје изврсне воћне ракије, у то сувоборско село сјатиле су се силне европске комисије које су проверавале технологију производње, да би затим наметале некакве услове најчешће супротне нашој традицији.

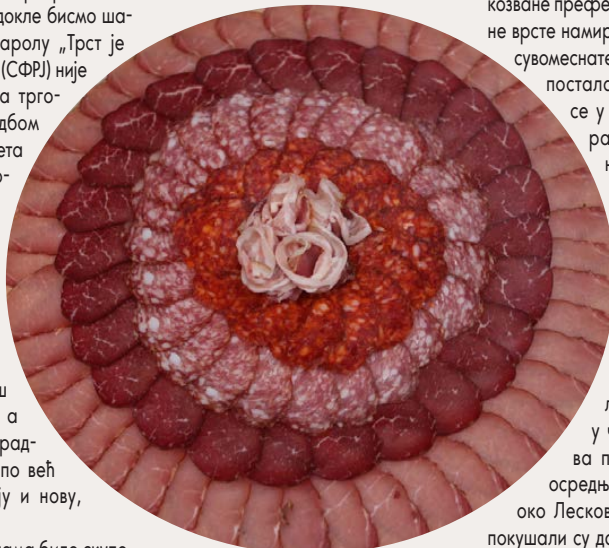
Дакле, покушавано је све не били се Србији и њеним прехранбеним производима запречио излазак на европско тржиште, о чему далеко више знају злосрећни произвођачи којима у овом подмуклом рату не помаже чак ни обарање цена до – неисплативости. Али, уместо да географско порекло својих производа почну да региструју и штите по земаљама ЕУ, они упорно настављају да то чине „код куће“ надмећући се са собом и својима, што личи на лошу фудбалску утакмицу ионако скрајнуте сеоске лиге. Најзанимљивији је у том смислу „случај“ пиротског ћилима – на који су странци врло алави – за који житељи Медвеђе тврде да је њихов, а да су има Пироћанци кришом преотели па регистровали као свој, и заштитили.

Забрињава то што Привредна комора Србије не предузима ништа, као ни Задружни савез или којекаква удружења пољопривредних произвођача, а очито је да само скупа могу изаћи из тог лавиринта!

Ето докле нас је довела заштита далматинске панцете и печенице у ЕУ. Ко зна, можда би комшијама из Хрватске требало да захвалимо на ваљаном путоказу, па да заштитимо златиборске аутохтоне прехранбене производе како Бог и закон прописују?!

Ето прилике за професоре чувене чајетинске Угоститељско-туристичке школе и стручњаке из „Еко аграра“ да се дохвате укоштац и са том муком, па да Старом свету коначно покажемо какви смо велемајстори за сувомеснате и остале производе.

М. С.

мика полицикличних ароматичних једињења у димљеним производима од меса“, а заснованом на испитивању 16 намирница које су присутне на нашим трпезама и за које смо се надали да би биле радо виђене и у трговинама ЕУ и света.

Током одбране овог рада развила се занимљива расправа зато што

МАЛИ ВЕЛИКИ ПАРЛАМЕНТАРЦИ У ПОСЕТИ ПРЕДСЕДНИКУ СО ЧАЈЕТИНА

Дан отворених врата

Обећано је да ће се приликом израде буџета за следећу годину Скупштина постарати за куповину неопходних таблет рачунара за школе

Представници Ђачког парламента основних школа из Чајетине, Мачката и Сирогојна су у оквиру Дечје недеље посетили председника СО Чајетина са жељом да се упознају са саставом и радом Скупштине, начином доношења одлука, важним инвестицијама које су урађене последњих година и онима које предстоје, и да дају предлоге који се тичу бољег функционисања младих у средини у којој живе.

– Деца су поставила низ питања која се углавном односе на услове функционисања у школама, од изградња физкултурних сала у Мачкату и Сирогојну, школских игралишта у Чајетини и Златибору, набавке таблет рачунара, реконструкцијама кухиња... – рекао је Арсен Ђурић, председник СО Чајетина. – Била су то квалитетна питања битна за децу која похађају те школе, али и за читаву друштвену заједницу. Одговорио сам колико сам знао, а на нека ћемо одговорити поштујући њихове жеље, а ту пре свега мислим на изградњу физкултурних сала у Мачкату и Сирогојну за које су пројекти већ урађени: онај за Сирогојно је прошао у републичкој Канцеларији за изградњу и мислим да ћемо ускоро расписати тендер за њену изградњу. А свакако ћемо конкурисати и за салу у Мачкату. Општина ће, уз Министарство, одредити за то део средстава јер ова школа из године у годину има све већи број ђака.

Председник СО Чајетина Арсен Ђурић упознао је чланове Ђачког парламента са корацима који се предузимају око реконструкције ђачке кухиње у школи у Чајетини, као и школских игралишта у Чајетини и Златибору

Председник СО Чајетина је такође упознао чланове Ђачког парламента са корацима који се предузимају око реконструкције ђачке кухиње у школи у Чајетини, као и школских игралишта у Чајетини и Златибору, а обећано је и да ће се приликом израде буџета за следећу годину Скупштина постарати да издвоји средства за куповину неопходних таблет рачунара за школе.

– На Ђачком парламенту је прошле године покренуто питање око бесплатних ски-пасова за децу са територије општине Чајетина – подсетио је Арсен Ђурић. – Упутили смо допис Скијалиштима Србије, а она су одобрила бесплатан ски-пас радним данима, али деци то није одговарало јер радним данима иду у школу. Ове године ћемо поново послати допис и покушати да до-

бијемо за њих бар један дан викенда. То су за децу врло значајна питања, па што не би била и за нас, одрасле? Ми се трудимо да кроз разна буџетска планирања, када је реч о школама и омладинским удружењима, подржимо све активности.

Неопходно је, како је рекао Ђурић, да млади или самостално, или кроз омладинска удружења, буду иницијатори идеја чијим би остварењем њихов живот био бољи. Јер, понекад старији у трци са послом и временом забораве да су и само некад били деца, и на неке ствари које младима и те како значе, па су овакви сусрети изузетно корисни за решавање питања која су од значаја за њих, па самим тим и за читаву општину.

М. Р. А.

РАДИОНИЦОМ НА ПОЛИГОНУ ОТВОРЕНА ДЕЧЈА НЕДЕЉА У МАЧКАТУ

Деци с љубављу

Прва недеља у октобру у целом свету и у Србији посвећена је деци. Ове године Дечја недеља обележна је од 4. до 10. октобра под слоганом „Дете је дете, да га волите и разумете“. Овогодишње манифестације су биле још једна прилика да се створе квалитетнији услови за остваривање права детета.

И поред проблема и ограничења изазваних пандемијом корона вируса обележавања Дечје недеље ни ове године није изостало у ОШ „Миљивоје Боровић“ у Мачкату. У припреми богатог програма учествовали су учитељи и наставници из матичне школе и издвојених одељења.

– Раније је била пракса да се деца друже у Дечјој недељи тако што су ученици из матичне школе ишли у издвојена одељења и обрнуто – објаснила је учитељи-

ца Јелена Гукић. – С обзиром да ове године тим за школу није дозволио овај начин дружења, дошли смо на идеју да направимо програм активности и за ученике у матичној школи и за издвојена одељења. Не само у

деље посвећене деци. У обележавању Дечје недеље понедељак је у ОШ „Миљивоје Боровић“ у Мачкату био резервисан за радионицу под називом „Дете у покрету“ и игре спретности. Ученици од 1. до 4. разреда уживали су у вежбама

Овогодишње манифестације су биле још једна прилика да се створе квалитетнији услови за остваривање права деце

Дечјој недељи, већ током целе школске године трудимо се да као Установа остваримо сарадњу са свим институцијама на нивоу општине као што су Дом културе, спортска удружења, Библиотека, па смо укључили и представнике тих установа у наш програм у циљу обogaћења садржаја не-

на полигону заједно са Слађаном Вуловић, тренером карате клуба „Рујно“.

– Припремили смо полигон спретности с препонама и мердевинама па ће деца моћи да покажу шта знају. Активности нису компликоване јер не знамо колико је које дете спретно, због

чега ову радионицу радимо у сарадњи са наставником физичког васпитања. За најбоље су испред општине Чајетина припремљени поклони и овом приликом желим да кажем да општина ради само краткорочне активности већ и дугорочне, с тим да је акценат стављен на то да се деца уведу у спорт у сарадњи са учитељима и наставницима и изведу на прави пут усмерењем на баљење спортом од малих ногу.

У оквиру отварања Дечје недеље спроведена је и едукација деце на тему превенције и спречавања ширења инфекције Ковид-19 и других вируса.

– Црвени крст Чајетина има веома добру сарадњу са ОШ „Миљивоје Боровић“ и дошли смо овде да бисмо одржали предавање о корона вирусу са патронажном службом Дома здравља из Чајетине и дамо основне податке и савете како да се понашају у школи и ван ње – рекла је Сања Милосављевић, из Црвеног крста Чајетине. – Посаветовали смо их како би требало правилно прати руке, како се понашати у затвореном простору, како се користе маске на прави начин...

У наставку обележавања Дечје недеље малишане Основне школе у Мачкату учествовали су у занимљивим активностима као што су литерарна или креативна радионица, маскенбал, шетња околином и још многе друге.

Д. Миловановић

У ПУ „РАДОСТ“ ПОЧЕЛА СА РАДОМ ШКОЛИЦА СПОРТА У ОРГАНИЗАЦИЈИ СПОРТСКОГ ЦЕНТРА ЧАЈЕТИНА

Безбрижно и сигурно

Уовдашњој Предшколској установи „Радост“ почела је са радом школица спорта у организацији Спортског центра Чајетина. Почетна замисао била је да се часови ове бесплатне школе одвијају у дворани Спортског центра, међутим, због пандемије корона вируса, дошло је до одлагања.

Часови школице спорта намењени су деци различитог предшколског узраста и одржаваће се два пута недељно у јутарњим терминима. У раду са тренерима и професорима физичког васпитања малишани ће се обучавати базичним спортским елементима, од гимнастике и атлетике, до лопташких спортова и на тај начин побољшати своје моторичке

способности и додатно развити свест о здравим животним навикама.

– Имамо дугогодишњу сарадњу са свим вртићима на територији општине – рекао је Бојан Шукиловић из Спортског центра Чајетина. – На наше обострано задовољство, резултат те сарадње је школица спорта. Наш основни циљ усмерен је на развој моторичких способности деце, на развој њихове координације, снагажење у простору... Трудимо се да их научимо да се забаве без мобилних телефона и телевизије, да са другарима проводе што више времена у дворишту, на игралишту или спортским теренима и да пре свега науче шта је ферплеј коју би свакако касније требало да корис-

Бојан Шукиловић

те у свакодневном животу. Термини одржавања школице спорта биће уторак и среда од 8:30 до 10:30 часова. Деца ће бити подељена у четири групе с тим да ћемо уторком радити с оном из млађе узрасне групе, а средом са старијима.

Спорт за децу би пре свега требало да буде игра кроз коју ће уз машту, забаву и радост стварати услове за развој здравог, физички развијеног и спретног младог човека. Такође, деца се на тај начин социјализују и стварају љубав према спорту.

Д. М.

ПОЧЕЛА ВАКЦИНАЦИЈА ПРОТИВ СЕЗОНСКОГ ГРИПА

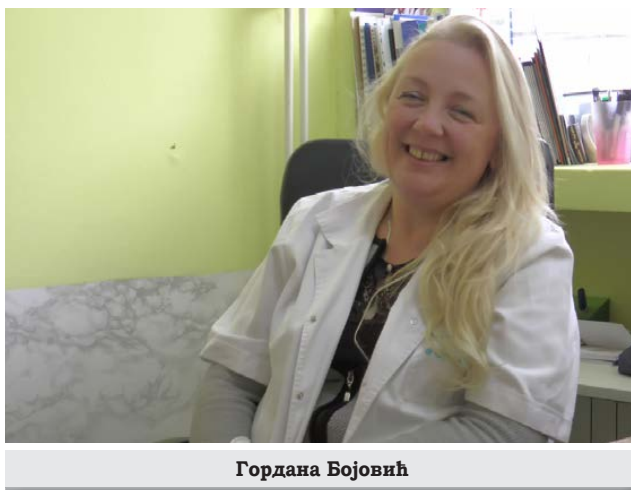
Нимало наиван „сезонац“

У другој недељи октобра Завод за јавно здравље Ужице дистрибуирао је вакцину против сезонског грипа TorVaxFlu Института “Торлак“ и у Дому здравља у Чајетини почела је вакцинација. Имунизација овом вакцином може се спровести код лица узраста 18 до 65 година у посебном ризику, као и код запослених у здравственим установама

Вакцине против сезонског грипа у чајетински Дом здравља стигле су почетком октобра. Међу првим дозама налазе се тривалентне вакцине које су намењене узрасту до 65, док је 400 доза четворвалентних вакцина намењено старијима од 65 година.

– Вакцине се примају на вакцинационом пункту где се прима и она против Ковида-19, и то сваког радног дана од 8 до 13 часова – рекла је др Гордана Бојовић, начелница Опште медицине Дома здравља у Чајетини. – Оно што нас сви питају је – да ли треба направити размак између ковид вакцине и вакцине против грипа? Дакле, не мора! У истом дану се могу примити и једна и друга само у различите екстремитете.

Имунизација се препоручује свима, а приоритет имају старији људи, они са коморбидитетима, са пратећим болестима као што су дијабетес, прељезани инфаркт миокарда, онколошки пацијенти и они са аутоимуним болестима.

Гордана Бојовић

Заинтересованост за вакцинацију не заостаје у односу на претходне године, с тим да је присутност сезонског грипа далеко мања, што је последица ношења маски. У току је вакцинација и бустер дозом против корона вируса, док је интересовање за првом дозом нешто слабије.

– Што се тиче оболевања након вакцинације, било је случаје-

ва након свих доза и процентуално је сразмерно беоју примљених доза. Највише је оболелих који су примили Синофарм вакцину, затим Фајзерову... па редом. Приликом примања вакцине против сезонског грипа и оне против корона вируса, нико нема гаранције да до заражавања неће доћи, али сигурно много блаже форме болести и смањење броја смртних исхода који

је за Фајзерову вакцину 95 одсто, а за кинеску 70.

Иначе, имунитет који даје вакцина против грипа је од шест месеци до годину дана, па је неопходно да се ризичне категорије пацијената вакцинишу редовно, сваке године. Оно на шта је др Бојовић овим путем апеловала је да се поштују мере за сузбијање корона вируса и обавезна кућна изолација за оболеле у трајању од 14 дана.

– Уколико сте ковид позитивни, одлазите у самоизолацију а ваши укућани који нису вакцинисани такође. То значи да сте у кући, да не излазите ни у продавнице, нити шетате улицама и обилазите бутике, док вакцинисани немају ту обавезу.

На месту примања вакцине против сезонског грипа може се јавити локална реакција за коју се препоручује само држање хладних облога, док пацијенти који су алергични, на јаја или било коју другу алерген, вакцине не смеју ни примити. **Д. Миловановић**

Живот са смрћу

Сваке године у свету бар пола милиона људи умире од последица грипа, оног „обичног“, сезонског, без обзира на вакцину. Умиру млади, код којих још није довољно развијен имуни систем, и старији, код којих је неповратно опао... А с њима и оболели од хроничних болести. Зашто онда толики страх од грипа упркос научној и технолошкој револуцији која није мимоишла ни фармацеутску индустрију?

Откуд идеја да је сваки нови вирус „мутант“ који је сабрао сва зла овог света? Зашто страх, паника, карантини, затворене школе, отказани спортски сусрети, позоришне представе и путовања, подзривост према странцима... Једини разуман одговор на то био би – страх од глади. Јер, пре две деценије страдале су краве, пре десетак година десио се помор живине, да би потом исту судбину доживеле и свиње... Али, почело је много раније, да би нам се у међувремену тај страх скрасио у генима.

Десило се то пре стотинак година, током три таласа Шпанске грознице 1918. и 1919, када је по проценама стручњака умрло између 50 и 100 милиона људи. Директна поређења између пандемија тада и сада не функционишу, јер се у оно време није знао од чега људи умиру (вируси као узрочници болести откривени су тек 1933.). Страх је надживео све изазове, очигледно – са јаким разлогом.

Вакцинација против грипа и ковида у две смене

Из Дома здравља у Чајетини обавештавају грађане да ће се у згради ове здравствене установе вршити вакцинације против сезонског грипа и против КОВИД-а у две смене, радним данима од 8 до 20 часова.

Подсећања ради, имунизација се препоручује свима, а приоритет су старији људи, људи са коморбидитетима, односно са пратећим болестима као што су дијабетес, прељезани инфаркт миокарда, пацијенти са аутоимуним болестима и онколошки пацијенти.

МЕЂУНАРОДНИ ДАН БОРБЕ ПРОТИВ РАКА ДОЈКЕ

И излечива болест коси животе

За Међународни дан борбе против рака дојке, Удружење грађана „Женски центар Милица“ из Врњачке Бање у сарадњи са апартманима „All Seasons Residence“ окупио је на Златибору велики број жена из целе Србије са циљем да се широј јавности скрене пажња на проблеме пацијенткиња оболелих од ове тешке болести и борбу за квалитетну превенцију и лечење у Србији. Имајући у виду да се код нас сваке године региструје око 3.700 нових случајева, од којих чак око 1.700 заврши са смртним исходом иако је болест излечива ако се рано открије, овај вид подршке и борбе је итекако потребан.

Неколико женских удружења за борбу против карцинома дојке из целе Србије окупило се 23. октобра на Златибору како би поделили своја искуства и направили планове за будућу сарадњу и заједничку борбу за квалитетније лечење, доступност иновативним терапијама и савременој дијагностици.

И здравствена и социјална мука

– Уз податак да око 36 одсто жена мора да прекине боловање јер не могу финансијски да издрже лечење, а имајући у виду да многе остану без партнера (чак

5 одсто), као и да немају довољно информација, односно да се преко 40 одсто информише преко интернета, ми смо покренули акцију да доступност информацијама буде боља, и да се изборимо за представнике у државним инсти-

Рано откривање и третман пружају најбоље шансе за излечење рака дојке. Због тога је, како истичу представнице удружења, јако битно да жене одвоје време и поклоне га себи свакога дана, свакога месеца нека посвете пажњу

Са њом се слаже и Милица Бећарић из суботичког Удружења „Једна уз другу“.

– Нема враћања дана. Дани пролазе. Сами себе морамо чувати, тако да је превентива изнад свега, чак и у овим КОВИД условима.

„Женски центар Милица“ тренутно је усредсређен на умрежавање жена које су у процесу лечења, и оних излечених, како би се створила јединствена база података, а истовремено женама пружале животну важне информације. Ради се и на Националном центру за подршку онколошких пацијенткиња са раком дојке и гинеколошким карциномима, који ће искористити искуства и имати телефонску подршку жена које су прошле едукацију од стране струке кроз академију намењену пацијентима, као и могућност онлајн консултација с врхунским онколозима и хирургима, члановима Стручног већа. Та и слична саветовања су се показале као веома корисна у време пандемије, каже Весна Бонцић, кад су неки лекари постали недоступни пацијенткињама. Поред тога, ради се на кампањи којом би се јавност информисала о актуелној акцији за увођење иновативних терапија у лечењу жена оболелих од рака дојке.

М.Р. А.

Весна Бонцић

туцијама који ће заступати глас пацијената и изборити се за њихова права – каже Весна Бонцић, председница Удружења „Женски центар Милица“ из Врњачке Бање.

– Две трећине жена са метастазима карцинома нема терапију и по томе смо једини у региону. Ја се наддам да ће ова мрежа храбрих жена из Крагујевца, Краљева, Врања, Ниша, Суботице, Београда, Врњачке Бање... успети да се избори с тим.

самопрегледу, сваке године требало би да оду на ултразвук, а сваке друге на мамограф.

Живот протиче

– Живот иде даље и жена мора да схвати да је то излечива болест као и свака друга – додала је Сузана Ђорђевић, представница Удружења „Воља“ из Крагујевца. – Само треба слушати лекаре и струку. Нажалост, још немамо довољно подршке.

Са Ијором
Ђорђевићем
на снимању
серије „Бунар”

ВЕЛИКИ ЉУДИ МАЛЕ СРБИЈЕ: ПРЕДРАГ ГАГА АНТОНИЈЕВИЋ

Чудни путеви Господњи

Нашем чувеном редитељу често падају на памет Златибор и Гостиље, јер како човек стари, то се у мислима све радије враћа у младост

ВЕЛИКАНИ НАШЕГ КРАЈА

Када је прошле године први пут приказан погресан филм „Дара из Јасеновца“ Предрага Гаге Антонијевића, извесне новине из Града Анђела објавиле су коментар да је та прича последица „српске митоманије“ и да је Јасеновац „фикција која се никад није догодила“. Новине постоје да би се читале, а ако држе до себе, да би се веровало оно што је објављено, чак и ако је текст непотписан?

Али, изгледа да тамо, у САД-у, још нису докучили да је прва жртва сваког рата истина! Зато умало да злосрећна Дара постане „лик из бајке“ и нестане у лавиринтима времена, што би се вероватно и догодило да се није појавила госпођа Јелена Бухач Радојичић, иначе житељка Лос Анђелеса, па редакцији речених новина упутила писмо с кратком поруком – „Ја сам Дара из Јасеновца“, уз неколико оригиналних докумената међу којима се нашао и логорашки картон, који су ту њену тврдњу поткрепили. Коментар је изостао. Тамо, али не и овде!

Када је прича о тој подмуклој али безуспешној смицали-

Дејан Ђедовић, власник хотела „Гостиљска врећа“, и ја качимо слику Димитрија Туцовића

ци објављена и у овдашњим новинама, Златиборце је облио понос, па су сваку причу о томе, а било их је редовно, зачињавали податком да је аутор филма „онај наш мали из Гостиља“.

Случај „јужне пруге“

– Па, ја нисам Златиборац – рекао је јунак ове приче то-

бож згрануто. – Тачно је да су моји родитељи из ужичког краја, али ја сам угледао светлост дана на „јужној прузи“, јер рођен сам у Нишу 1959. године...

Ко зна како, и у чему би се утапало разочарење, да Гага није праснуо у смех. Онда се уозбиљно, па несрећном саговорнику почео да вида ране,

а ове новине да попуњава још једном занимљивом рубриком.

– Отац ми је из Пониковице, или данашњег Луновог села, а мајка је из Гостиља, па су ми корени дубоко укопани управо ту. Детињство сам провео и до уписа у гимназију стасавао на Златибору, код баба Грозде и деде Милана Туцовића помажући им са дечјим жаром у сеоским пословима. Они су ми узвраћали љубављу, васпитавајући ме у традиционалном духу. То су ми и дан-данас најлепше успомене. Ко зна: да нисам редитељ, највероватније бих био успешан пољопривредник, сељак с визијом. То ми често пада на памет, јер како човек стари, он се са сетом враћа у младост.

Одмах је растумачио и случај „јужне пруге“. Наиме, отац Петар и мајка Олга су били активни у ондашњој омладинској организацији, па им је запало да се на дужи рок скрасе у Нишу са задатком да онде испланирају припремне радове за будућу Омладинску радну акцију и изградњу аутопута кроз Србију. Тако се родила љубав која је крунисана

*Драган Симовић и ја,
обојица из Гостиља,
испред куће баба Грозде
и деде Милана Туцовића
у Гостиљу*

браком... и малим Предрагом. Баба и деда су били изнуђена „коллатерална штета“ њихове посвећености такозваном друштвеном раду који се тада обављао без радног времена, без сталног места боравка, а понекад и без плате.

– Патио сам за Гостиљем кад сам се уписао у Ужичку гимназију, почео да га заборавам када сам у Београду уписао Факултет драмских уметности, а данас му се враћам кад год ми посао и прилике допусте. Не онолико често као што бих желео, али трудим се...

Враћање дуга

Имао је, рече, на Златибору рођака и пријатеља, али све их је мање. Уз прослављеног Димитрија Туцовића, и велики песник Ршум из Љубиша му је неки даљи род, па зато помишља да им је уметност можда у генима?

– А кућа у селу, иако је остала „у комаду“, запустела је и неминовно пропада, није више за живот, али срећа ме је помиловала када је мој другар Дејан Ђедовић онде отворио хотел „Гостиљска врела“, у којем се истински осећам као свој на своме, и међу својима. Такви су ваљда сви Златиборци, није он никакво чудо „за Гиниса“.

А кад је реч о поносним житељима Златне планине, не би требало да их брине податак о месту рођења из Гагине крштенице. Јер, он је почео да

На реци Катунци у Гостиљу

враћа своје дугове успоменама већ са првим играно-документарним филмом „Гости у Гостиљу“ 1982, а годину касније и кинематографским делом „О покојнику све најлепше“, јер оба филма су снимљена управо на Златибору! За почетак...

Одговор на могуће питање зашто их није било више открива се у томе што је Пред-

раг тако рећи више филмова урадио по свету, најчешће у САД-у, него ли код куће. А и то што му је више остварења насловљено на енглеском језику, представља некакво закукуљено признање. Иначе, „правих“ награда и одличја надобијао се онолико, али их не набраја јер би пакосници то могли да протумаче као хвалисање, а он никада није

био тог кова. Такви уметници, кад их упитају која су им остварења најдража, као по правилу спомену само прво и последње.

– Није баш да се не хвалим – насмејао се. – Ево, користим прилику да се похвалим да сам био комплетан аутор и једне позоришне представе! А да сам наставио с позориштем, ко зна...

Није, па се прославио с добрим филмовима и гледаним телевизијским серијама... а и њих је радио или ради. Ових дана под његовом „редитељском палицом“ настаје још један телевизијски пројекат (да је реч и пројекту може да посведочи податак да је у том послу много више учесника скривених иза камера, ван мизансцена, па неупућеном све поприма изглед и организацију – мравињака).

Временска оскудица учинила је своје и прекинула дружење. Наиме, у престоички кафић поетског назива „Пампур“ почели су да пристижу људи његове феле – глумци, продуценти, организатори – па је весела сцена почела да добија мрачне сенке и све више подсећа на радни састанак. А није, била је то само једна од ретких прилика за опуштено дружење... само што потписник ових редова о томе није имао појма.

За утеху би могло бити то што је Гага обећао да ћемо наставити причу чим уграби мало времена. ▲

Мирослава Пашић-Гајовић

ЧУДНИ СУ ПУТЕВИ ГОСПОДЊИ (9)

Сведочанство о др Александру Бокареву, првом среском лекару Златибора, сачињено по замисли Милана Стаматковића, председника оштинске Чајетине

На крају животног пута

После изградње куће, Александар је највише времена проводио у својој дому и свом дворишту. Тих неколико ари земље, оивичених живом оградом, као да су постали центар његовог света. Био је попут детета које у руци чврсто стеже своју најдражу играчку и показује је само онима које воли и од којих га није страх.

Тада је радио у Лечилишту за болести штитне жлезде у чијем отварању је и сам учествовао. Рекло би се да је временом почео да долази у некакве сукобе и непоразуме са извесним људима у овом колективу јер је изненада напустио ово радно место и крајем фебруара 1964. г. поднео молбу Скупштини општине Чајетина да му донесе решење о престајанку службе ради пензионисања са личног старосном пензијом.

И док је чекао решење за пензију, није прекидао службу. На лекарским пословима наставља да ради у Студентском одмаралишту Рајско Мишировић, а које је организационо припадало Универзитету у Београду. Да ли је то била само случајност или нешто попут оних Андрићевих *субинских кругова*, тек он крајем 1966. г. завршава свој радни век тамо где га је, пре 40 година, и започео – у оквиру Београдског универзитета. Најпре као асистент на катедри за Судску медицину, а на крају као искусан лекар у Студентском одмаралишту на Златибору.

Судећи по бројним писмима и десетинама и десетинама сачуваних разгледница, др Бокарев је био омиљен и цењен лекар и међу пацијентима Студентског одмаралишта. Готово да није било места у тадашњој Југославији из кога му нису стизали поздравни, речи захвалности и жеље да се поново сретну. Између исписаних редова могу се назрети и најразличитије животне приче, врсте болести и много што-шта још. Па тако, Ирена из Сремске Каменице му 1964. г., поред осталог, пише да се тамошњи лекар др Борис Привродски много обрадовао урученим поздравима и да и он много, много поздравља др Бокарева. Мома из Врлике шаље поздраве Доктору као пацијент (неуростенија) али и као његов партнер у стоном-тенису. Тако сазнајемо да се Александар, иако је

Др Бокарев испред своје куће са Милком, унуком Татјаном и њеном рођаком

већ увелико газио седму деценију живота, и даље бавио спортом.

И после одласка у пензију, др Бокарев је наставио да обавља приватну лекарску праксу у сопственој кући а и да, по позиву, обилази болеснике. Имао је тада много више времена и да се посвети својим бројним интересовањима. Много је читао. Обожавао је Пушкина и истицао како је Достојевски био у праву кад је говорио да је Пушкин *божији инструмент* за *превазилажење реалности људском лепошћу*. Знао је *наизуст* безброј његових стихова, као и оне других руских и француских песника. У тренуцима посебних расположења, онда када га је обузимала њему својствена сета, најрадије је рецитовао Љермонтовљеву песму без наслова – *Не, не волим ја тебе колико страсно... Стихови* ове песме као да су у њему побуђивали потребу да прича о једној Шури, његовој великој љубави из харковских дана а коју, после одласка са Крима, никад више није видео нити било шта о њој чуо. Бивало је да, с времена на време, стане поред прозора, скамени поглед негде у даљини и својим звонким гласом запевају неку руску романсу. У то време је, чинило се, веома пагио за својом оцадином. Разгледнице које су му стизале из

Русије чувао је на посебном месту. Најчешће их је добијао од пријатеља Радована Крстића и сина Јурија, који је 1964. г. боравио месец дана у Москви на стручној специјализацији.

Имао је навик и да, раним јутром, журним корацима иде са Палисада до Вода како би купио дневну штампу коју би, по повратку, прелиставао уз обавезну шољу чаја. Том приликом је оловком подвлачио делове неког текста, бележио своја запажања на бордурама новина, а често исецао и читаве чланке које би после одлагао у посебну фасциклу.

Редовно је радио гимнастичке вежбе а често је, чак и по чичи зими, излазио у своје двориште, наг до појаса, и снегом се *шумирао*. А када би пролазници угледали овај несвакидашњи приказ, брзо би окретали главу и увлачили румене образе под своје вунене шалове.

Време је пролазило, а године и омиљци са његових бројних и чудних животних путовања су почели да узимају свој *данак*. Све чешће је боловао и све теже се кретао. Постало је очигледно да он губи снагу и за оно основно старање о самом себи. Али ни тада није хтео да напусти свој дом на Златибору и оде код сина у Чачак.

Докторев стари и добар пријатељ, Неђо Боковић, и син Јуриј су одлучили да је у таквим околностима најбоље решење да Александру обезбеде целодневну негу, односно да нађу честиту и вредну жену која ће бринути о њему. Неђо је одмах препоручио Милку, мајку троје већ одрасле деце, која је била запослена у Основној школи у Чајетини где је обављала тешке послове помоћног радника. Али, без обзира на све лепе речи и понуђене пристојне материјалне надокнаде, она није желела да напусти свој посао и одрекне се сигурности скорашње пензије. Пристала је да, безмало свакодневно, одлази код доктора да му сређује кућу, пере и кува док не буду нашли неко боље решење.

Није прошло много времена а Јуриј је поново дошао код Милке у Чајетину. Донео јој је поклоне, поздраве и писмо од његове мајке др Наталије. У том опширном и топлим речима написаном писму, Наталија подсећа Милку на давне дане кад су се њих две дружиле, на рађања и болести њене деце, на тренутке брига и тренутке среће. Пише јој и да је упозната са свим недужним страдањима Милкине породице и понижењима која је због свега тога морала да трпи... На крају је моли да

У СЕЋАЊИМА ЗЛАТИБОРАЦА

Приче о голману

ГОРАН ЧУМИЋ (1964. г.) : - Увек сам се радовао када је у Београд долазио мој теча др Бокарев. Знао сам да ћемо тада, он и ја, сигурно ићи да гледамо неку фудбалску утакмицу. Био сам мали, а моји родитељи презаузети, па ми је он био први *друџар* са којим сам ишао на фудбалске стадионе.

Та дружења са њим била су ми право уживање. Обојица смо страшно навијали, скакали са клупе, викали, а теча Саша је умео и да звижди. Коментарисао је неке

петезе у игри, позиције и грешке појединих играча. Нарочито сам волео да ми прича о голманима а који су, иначе, за њега били веома важни стубови сваког тима. Говорио је да је пожељно да голман буде што виши растом, попут Јашина и Беаре, али и веома снажан и храбар. Истицао је и да су природна интелигенција и интуиција веома важне да би неко био добар голман.

Упијао сам сваку његову реч и почео да маштам како ћу и ја, једнога дана, стајати између статива и постати добар голман. Те моје маштарије још више је појачавала тачина подршка, а посебно када ми је рекао да је моја физичка конституција велика предиспозиција за доброг голмана. И после, када сам одлучио да се бавим спортом и почео да тренирам фудбал, просто сам се отимао за позицију голмана. Изборио сам

се и на *радном месту* између статива, или као голмански тренер, провео многе године у разним клубовима широм света. Од *Црвене звезде*, Португалије, Грчке, Кипра, Кине, арапских клубова... И данас, кад сам на задатку тренера голмана фудбалске репрезентације Србије, без обзира што сам по струци инжењер, остао сам веран својој *занимању*.

Ето, тако сам ја досањао свој дечачки сан, започет још онда када ме је др Бокарев држао за руку и водио на фудбалске утакмице. А понекад нисмо ни свесни колико неки догађаји и људи оставе трага у нашем животу и бивају, не ретко, од важног утицаја на нашу животна опредељења. Тек кад дођемо у *неке године* и погледамо свој пређени животни пут, све чешће размишљамо и о тим људима и, чини ми се, све више их волимо.

прихвати да чува њеног Сашу и мајчински је саветује да са њим склопи таковзани брак из *интереса* како би јој, после Александрове смрти, остала његова пензија и имовина.

Милка је плакала и љубила Наталијино писмо. Разумела је сву племенитост и добронамерност ове, животом намучене жене. Схватила је да, и после свега, Наталија воли свога Сашу и искрено брине за њега. А онда су, уз узајамне договоре са својом децом, Александар и Милка склопили брак. Сведоци - кумови су им били Неђо Ђоковић и Мирко Анђић, тада директор Шумске управе.

Окружен пажњом и негом, др Бокарев је бивао све расположенији и све здравији. Пацијенти су поново почели да пристижу у његов дом и он је опет, свакога јутра, одлазио на Воде по дневну штампу. Имао је снагу и вољу чак и за путовања. Ишао је на море, у бању, на бројне излете са златиборским пензионерима. Често је одлазио и у Београд, а нарочито онда када је његов омиљени тим, ОФК Београд, играо неку важну утакмицу. Једино није смогао снаге да отпутује у Русију. Два пута је уплаћивао путне аражмане преко *Јуџурса* и оба пута их отказао. Мирећи се са одлуком да никад више не оде у своју *родину*, са сузама у очима је рекао: - *Мислим*

да бих умро истиој оној штрена каг бих сјшао нојом на шле Русије.

Све је то трајало негде до краја пролећа 1975. г., односно до једног јутра када је др Бокарев рекао да му се не допада његова сопствена крвна слика коју је сам, у својој приручној лабораторији, почео све чешће да проверава. Сумњајући у тачност његових налаза о превеликом броју леукоцита, Милка га је наговарала да оде у Дом здравља у Чајетину и да све то провери. Није је послушао. Позвао је свог пријатеља проф. др Станислава - Грцу Пишчевића, тадашњег начелника Војно-медицинске академије, у чију је стручност имао велико поверење. И без обзира што у то време цивили нису лечени у овој медицинској установи, генерал Пишчевић му је одмах обезбедио место на Интерној клиници ВМА, на одељењу којим је руководио пуковник Ђосић. Ипак, стручност, брига и напори лекара ове најеминентније здравствене установе у тадашњој Југославији, нису били од велике помоћи. Закључили су да др Бокарев болује од неког облика *патофизиолошке* леукемије, а за ту болест није било лека.

Да ли су му колеге откриле дијагнозу или је сам дошао до сазнања од чега болује, тек Александар одлучује да се, после пар недеља лечења на ВМА, врати својој кући на Златибор. Желео је да последње дане живота проведе у својој домови

о коме је некад годинама и годинама маштао. Међутим, Златибор никад више није видео. На путу од Београда нагло му је позлило и морали су да га сместе у Ужичку болницу. Десетак дана касније овде је и преминуо 24. јула 1975. г., само месец дана пре него што би напунио 77 година.

Посмртни остаци др Бокарева најпре су пребачени у његову кућу на Палисаду и положени на радни сто у соби у којој је највише боравио. Поред његовог одра, како то обичаји налажу, ноћ је пробдео Неђо Златић, пекар и доктору драг комшија. Сахрањен је сутрадан онде где је и желео - на Чајетинском гробљу.

Сахрани је присуствовао велики број људи, али не само са Златибора. Било је ту на десетине венаца и мноштво цветних букета. Одржано је неколико пригодних говора у којима су доминирале речи туге и захвалности човеку који је несребично давао себе како би многим помогао. Нарочито се наглашавала његова љубав према Златиборцима и чињеница да је међу њима провео најдужи период свог живота. Скоро пет година дужи него што је живео у Русији, својој постојбини.

Златиборци су и наредних година, с поштовањем и често, помињали свог Доктора. У многим разговорима препричавани су

Александар са медицинским сестрама из Студентског одмаралишта

сусрети са њим, појединачни доживљаји, разне анегдоте. Године 1978. донета је и одлука да Дом здравља у Чајетини понесе име др Александра Бокарева, првог среског лекара Златибора, а која никад није реализована. А онда, као што то најчешће бива, и успомена на златиборског Доктора Руса почела је све више да бледи. Оних који су га лично познавали бивало је све мање, а већина оних који га се и данас сећају, у његово време су махом били деца. Ипак, и данашњи Златиборци су желели да сачувају успомену на лекара који се успешно борио са окрутним болестима које су харале послератним Златибором и улагао напоре за развој здравства у њиховом крају, па су једној улици у Чајетини наденули његово име.

Скоро свакодневна дружења у кафани Слобода: Витомир Јаковљевић - Фафа, Александар, Андрија Ршумовић и Раденко Весовић

У следећем броју:
Потомци др Бокарева

Пожелевши свим гостима добродошлицу на осме Песничке ватре златиборске, председник општине Чајетина Милан Стаматовић нагласио је да су овогодишње посвећене обележавању 200 година од рођења једног од највећих руских и светских писаца Фјодора Михаиловича Достојевског и да је одлучено да се златиборска Повеља додели данас највећем, најгласнијем и најзначајнијем песнику у Србији – Матији Бећковићу.

– Неизмерно смо му захвални што је прихватио ово признање у једној малој средини која се ухватила у коштац са великим и одговорним послом, да ствара пројекте у култури. Познато је да због недостатка новца сви беже од улагања у културодоживљавајући то као трошак. По осми пут организујемо ову манифестацију са нашим драгим

МАТИЈИ БЕЧКОВИЋУ ПОВЕЉА ПЕСНИЧКЕ ВАТРЕ ЗЛАТИБОРСКЕ

Једна планина а два великана

Ивана Жиґон

Раденко
Поповић

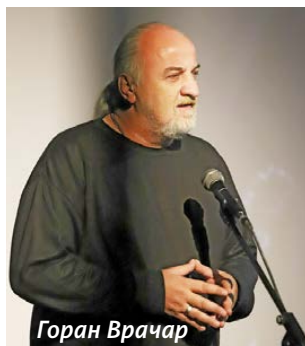
Фотографије Никшић

пријатељем Јованом Марковићем, који нам помаже да увек обезбедимо овако важне лауреате, као што је ове године Матија Бећковић, који је и добитник још једног значајног признања општине Чајетина, Повеље Златиборски видовдански витез – ртекао је Стаматовић.

Посебну пажњу у овој поетској вечери привукло је приповедање лауреата. Њему је, као носиоцу Повеље „Песничких ватри златиборских“, припала част да у 19 часова упали велику ватру на Шуматном брду, надомак Споменика

Захваљујући на признању, Бећковић је подсетио да је велики енглески песник Блејк рекао да где се срећу људи и планине, ту настају велика дела. Посебно овде, на Златибору, где је по први пут у Србији обележено два века од рођења Достојевског, у свету и на Златибор

ру признатог и прослављеног генија за кога се мислило да је дошао са неке друге планете. Додао је и да је Достојевски био велики пријатељ Србије, који је сматрао да је потребно да Русија помаже Србију без обзира што мора знати да јој Србија никада неће бити захвална. То можемо чути и ових дана, и те речи као да су писане јуче, а не пре читавих век и по.

Горан Врачар

Програм у Културном центру Златибор почео је сценом из једног од најзначајнијих позоришних остварења, представом „Идиот“, припремљену по роману славног руског писца. Монолог је извела глумица Ивана Жиґон, која је у Москви добила награду за најбољу женску улогу у поменутој представи.

Посетиоци овогодишњих „Песничких ватри златиборских“

Мирјана
Ранковић
Луковић

су имали прилику да чују и њено маестрално извођење песме „Косово поље“, чије је стихове срочио Матија Бећковић.

У програму су учествовали и гости са Београдских међународних сусрета књижевника који су одувек присутни на манифестацији „Песничке ватре златиборске“. Ове године су се представили са својим песмама у славу 200 година од рођења Достојевског, и у част Матије Бећковића. Говорили су Горан Врачар, песник из Источног Сарајева, Раденко Поповић из Црне Горе, и Мирјана Ранковић Луковић, наша завичајна песникиња. Потом су Дивна Марић и Слободан Љубичић, прваци драме Ужичког позоришта, говорили делове једне од наших најлепших љубавних песама, коју је написао Матија Бећковић својој љубљеној Вери Павладољској,

У Културном центру на Златибору отворена је изложба фотографија „У сусрет Руском Цару. Романови – царско служење“, посвећена последњој царској породици Романов. Изложба је настала 2016. године са жељом да се публици приближе живот и дело последње руске династије. Такође, на њој се види сва лепота породице Романов, њихов живот и служба отаџбини.

– Ова поставка тематски је подељена на три целине: то су породични живот царске породице, вредности породичног живота, њихови односи, љубав, брига... – рекао је јеромонах Игњатије из московског Сретењског манастира. – Други део је служење отаџбини, пре свега војно служење јер су у томе сви били учесници; не само цар који је био главнокомандујући, већ су и царске кћери биле покровитељи појединих војних пукова, као и царице или царевићи. Трећи део је добротворни рад, милосрђе, фото прича о томе како су служили својим ближњим. Конкретно, за време Великог рата царске кћери и Велика царица Александра биле су медицинске сестре у војним болницама. То су три основне теме, али има и других, мањих, али не и мање важних. На пример њихов свакодневни живот

НА ЗЛАТИБОРУ ОТВОРЕНА ИЗЛОЖБА
ФОТОГРАФИЈА О ПОСЛЕДЊОЈ РУСКОЈ
ЦАРСКОЈ ПОРОДИЦИ

Свети Царски Мученици Романови

Јеромонах
Игњатије

на двору, лепота догађаја, верска служба... То је основна тема ове изложбе. Мислим да је главно да представимо лепоту царске породице, њихов подвиг и љубав према народу. Важно је рећи да ми, на жалост, о њима знамо много мање него што би требало. Постоји неколико клишеа који прелазе из једног филма у други, из књиге у другу, па нам је циљ и дуг да вратимо историјско сећање,

али и правду, о царској породици у наш свакодневни и друштвени живот уопште.

На питање колико су Срби упознати о породици Романових, јеромонах Игњатије је одговорио готово анегдотском причом:

– Мислим да су Срби можда чак и боље упознати, јер имају некакву ирационалну љубав према руској Царској породици, па због тога и велико интересовање.

Имао сам неколико занимљивих случајева, а посебно онај кад ми се, док сам причао о царској породици у неком кафићу обратила тамошња спремачица речима да она има сијасет царских фотографија и да све зна о њима што је збиља било изненађење. У Србији се осећа посебна љубав према тој породици, што је веома добар темељ за враћање Романових на пиједестал словенске традиције као пример породице.

Пре три године је обележен пун век од страдања царске породице која је у Руској и Српској цркви канонизирана, а обележава се као Свети Царски Мученици Романови.

Мирослав Весовић

ТРАГЕДИЈА НАЈЛЕПШЕ ЖЕНЕ ЕВРОПЕ

Великој кнегињи, с кајањем

Руска православна црква ван Русије је принцезу Елизабету од Хесеа, потоњу кнегињу Јелисавету Фјодоровну Романов, прогласила за светицу 1981. да би је после пада комунизма канонизовала и Московска патријаршија

У прочељу западног улаза Вестминстерске опатије је приказ двадесет тамошњих мученика. Верници знају повест деветнаесторо њих, а забрањена жена аскетског стаза и тугом осенченог лица одевена у чудну одежду била је доскора неразрешива енигма чак и за учене клерике. Та мистерија је бујала и гранала се на крилима маште оних који су тврдили да су проникли у њу... све док се почетком прошле деценије у Београду није појавило чудесно дело мог доброг друга и колеге Бранка Веладиновића „Енигма Распућин“.

Биле су то приређене дневничке белешке Аарона Симановича, руског Јеврејина и секретара Григорија Јефимовича, мистика који је имао изузетан утицај на руском царском двору до смрти, крајем 1916. године, која се готово поклопила с трагичним крајем династије Романов.

Пишући о Распућину спомињао је многе савременике без подробнијих података уверен да се о њима зна све, мада је потоња револуција много тога избрисала не само из званичне историје већ и из колективног сећања. Да би дело употпунио, приређивач је све ове личности представио кроз фусоте, исписујући тако низ изузетно занимљивих приповедака.

Неузвраћене љубави

Једна од њих је и она о кнегињи Јелисавети Фјодоровној Романов, чији мистериозни лик што краси прочеље улаза Вестминстерске опатије збуњује англиканске вернике.

Уз сагласност аутора, причу о Јелисавети Фјодоровној сам приредио за штампу пре десетак година, али се томе испречило сплет чудних околности, све до Бранкове трагичне смрти. Њено објављивање је дуг који се поклапа с годишњицом нашег тужног

Јелисавета Фјодоров Романов

растанка, и са изложбом која је представљена на Златибору.

Велика кнегиња Јелисавета Фјодоровна рођена је 1. новембра 1864. године у Бесунгену, војводство Хесе, у Немачкој, као друго од шесторо деце војводе Луја IV од Хесеа и Рајне, и принцезе Алисе, ћерке царице Викторије. Њено пуно име, с титулом, гласило је – Њено велико војводско височанство принцеза Елизабета Александра Луиз Алиса од Хесеа и Рајне. Или скраћено принцеза Елизабета, а у породици једноставно – Ела. Име је добила по светој Елизабети коју је мајка обожавала. Алиса је и иначе била необична појава са идејама потпуно нетипичним за сталеж и време: иако је потицала из једне од најугледнијих владарских породица њен живот је био далеко од краљевског: деца су сама рибала подове и одржавала чистоћу по својим одајама, а њихова мајка је сама шила хаљине за ћерке и за себе. У кући се жи-

вело по енглеским навикама, а у јавности по немачким обичајима. Деца су уз њу прво научила енглески језик: Ела је једној пријатељици поверила да је са мајком говорила на енглеском, а с оцем на немачком језику.

У јесен 1878. године кућу Хесе заскочила је дифтерија која је однела мајку Алису и млађу сестру Марију. На самом почетку редње Елизабета је послата у Енглеску, тако да једина није оболела. Повратак кући и сусрет с породицом описала је као „ужасно тужан“, а оно што је затекла као „ружан сан“.

Иначе, шармантну и дружељубиву принцезу многи савременици, али и историчари, сматрали су најлепшом женом Европе свог времена. Као девојка запала је за око свом старијем рођаку, будућем немачком цару Вилхелму II: он је био студент универзитета у Бону па је често недељом посећивао тетку

Алису и фамилију из куће Хесе. Током тих посета заљубио се у Елизабету, писао дивне љубавне песме и редовно јој их слао. Мада поласкана његовом пажњом није је привлачио, па га је љубазно одбила. Он је, сломљеног срца, напустио студије у Бону и вратио се у Пруску.

Поред Вилхелма Другог, Елизабета је имала и друге обожаваоце, међу којима су били лорд Чарлс Монтегју, син седмог војводе од Манчестера, као и Хенри Вилсон, доцније истакнути војник и војсковођа. Један од удварача био је и будући велики кнез од Бадена Фридрих II. И њега је одбила, што је изазвало незадовољство, и у немачкој, и у енглеској царској породици.

Срце поклоњено Сергеју

Њено срце освојио је један Рус, велики кнез Сергеј Александрович. Царица Марија Александровна, супруга руског цара Александра II, често је посећивала земљу свог порекла и војводство Хесе, обично у пратњи своја два најмлађа сина Сергеја и Павла. Елизабета и дечаци познавали су се од раног детињства, а она их је сматрала уображенима. Када су одрасли, Сергеј је био тај који се „загрејао“ за Елу. У почетку беше уздржана, али када је он у једној години изгубио оба родитеља почела је да га гледа другим очима, па је убрзо прихватила и његову брачну понуду.

Венчањем у капели Зимског дворца у Санкт Петербургу 15. јуна 1884. године постала је – Велика кнегиња Јелисавета Фјодоровна. Живели су ту, у престоници, а кад је 1892. Сергеј постављен за губернатора Москве, прешли су у Кремљ.

Нису имали потомства, али је њихов дом увек био пун дечке цике јер је Јелисавета често приређивала дечје забаве. После скандала са морганатским браком (с особом из нижег сталежа)

млађег Сергејевог брата Павла, у кућу су им дошла његова деца Дмитриј Павлович и Марија Павловна, према којима су се понашали као прави родитељи.

Иако то од ње нико није тражио, Јелисавета је 1891. године одлучила да из лутеранске приступи православној вери. Упркос сумњама појединих чланова њене немачке породице у вези мотива, извесно је да је ту одлуку донела самостално и искрено.

После трагичне Сергејеве погибије у атентату 1905. дуго је била на строгом посту и у цркви. А онда је 1909. године распродала сав свој накит (чак и венчани прстен) и сву осталу имовину, и ту позамашну своту уложила у подизање манастира Сестара Марте и Марије, где је наставила живот као – игуманија. У манастиру су убрзо никли болница, апотека и сиротиште, а она и њене монахиње неуморно су радиле са сиромашнима и болеснима широм Москве. Залазиле су у најубогије квартове где су проналазиле оне којима је помоћ била најпотребнија.

Од Јелисавете потиче идеја о женском ђаконату (свештеницама), али Руска православна црква је то одбацила... мада је подржавала и помагала многе друге Јелисаветине подухвате.

Злочин из убеђења

Године 1918. Владимир Иљич Лењин наредио је Чеки (Чрезвичайнаја комисија, чедо Феликса Ђержинског, револуционарна тајна полиција која се 1922. године „трансформисала“ у ГПУ) да се Јелисавета ухапси. Прво су је прогнали у Перм, а потом у Јекатеринбург, где су јој се придружили велики кнез Сергеј Михаилович Романов, кнежеви Константиновичи и Владимир Павлович (брат Дмитрија Павловича који је послат у Персију због учешћа у убиству Распућина чиме му је спасена глава). Доведен је и секретар великог кнеза Сергеја, Фјодор Рамез, као и Варвара Јаковлева, монахиња манастира велике кнегиње, укупно осам душа. Све су их 20. маја 1918. одвели у град Алапајевск и сместили у школу Наполнаја, у прдграђу. У подне, 17. јула, у школу је дошао Петар Старцев, официр Чеке, у пратњи неколико радни-

ка бољшевика, и наредио им да му предају све што им је преостало од новца и накита. Уз то, саопштио им је да ће те ноћи бити премештени на друго место. Стражари црвеноармејци су повучени, а заменили су их Чекисти. Те ноћи су пробуђени и пребачени у напуштени рудник удаљен осамнаест километара од Алапајевска. Зауоставили су се код јаме дубоке двадесет метара. Чекисти су прво испребијали затворенике, а

потом их побацали у јаму. Јелисавета је била прва...

Према сведочењу Василија Рјабова, једног од убица, сви су преживели пад, због чега је он, Рјабов, за њима бацрио ручну бомбу. После експлозије чуо је Јелисавету и друге како певају православни псалм. Изнервиран, бацрио је за њима и другу бомбу, али појање је настављено. Сакупили су зато суво грање, бацили га у јаму и запалили. Онда

Јелисавета и Сергеј

су крај јаме поставили стражу, и отишли.

Сутрадан, 18. јула, Аврамов, шеф Чеке у Алапајевску, и Белобородов, начелник обласног совјета Јекатеринбурга који је учествовао у ликвидацији царске породице, разменили су неколико депеша да би саставили извештај у коме стоји да је школу Наполнаја „изненада напала неидентификована банда и побила притворене племиће“.

Месец дана касније Алапајевск је пао у руке белоармејца, а у октобру су откривена тела Јелисавете и осталих, још у јами у којој су побијени. Она је подлегла повредама задобијеним од пада, али је имала снаге да превије главу умирућег кнеза Јована Константиновича.

Њено тело је преко Пекинга пребачено чак у Јерусалим и сахрањено у цркви Марије Магдале-

Јелисаветин гроб

не на обронцима Маслинове горе, иначе задужбини цара Александра III. Тамо почива и данас.

Руска православна црква ван Русије прогласила ју је за светицу 1981, а после пада комунизма и распада Совјетског савеза 1992. Канонизовала ју је и Московска патријаршија. Њена светилишта су манастир који је подигла крај Москве и црква на Маслиновој гори крај Јерусалима.

У порти манастира Сестара Марте и Марије постављена је кнегињина скулптура у природној величини, а на постаменту је исписана порука грешне прошлости: „Великој кнегињи Јелисавети Фјодоровној, с кајањем.“

ПРОМОЦИЈА ПРВЕ КЊИГЕ ЛЕНКЕ СМИЉАНИЋ

Пут у сазвежђе славних

У сали библиотеке Љубиша Р. Ћенић у Чајетини представљена је књига „Мењај свет“ Ленке Смиљанић, ученице петог разреда Основне школе „Димитрије Туцовић“

Својом поезијом, прозом, брзалицама и мудростима, а највише својом самоувереношћу и непосредношћу која плени, представила се чајетинским љубитељима књиге и на прво слушање освојила симпатије свих. Учесници промоције били су рецензенти књиге Тоде Николетић и Мирјана Ранковић Луковић, као и Ленкин учитељ Зоран Митрашиновић. Ову књигу је издала библиотека „Љубиша Р. Ћенић“ која се дуги низ година успешно бави и том делатношћу.

Мала Чајетинка упустила се у свет књижевности и храбрим корацима започела своје путовање. На самом почетку вечери, Ленка је укратко описала шта је покреће и како се одлучила за овај пут. Временом, таленат за писање долазио је до изражаја, речи су саме навирале и с првим наученим словима почело је исписивање страница сада обједињених у првенцу ове младе, али не и „мале“ књижевнице.

– Поносна сам што су људи дошли у оволиком броју и поред овакве ситуације са пандемијом – обратила се присутнима Ленка. – Мене највише инспиришу породица, природа, мој вољени пас, другари, школа, све што ме окружује. У млађим разредима увек уместо састава писала песме, никада приче. Оне су ми се касније приближиле.

Добродошлицу у песничко сазвежђе и своје импресије о књизи и Ленки, изнели су и ре-

Ленка Смиљанић

цензенти књиге Тоде Николетић и завичајна песникиња Мирјана Ранковић Луковић.

– Ленка је врло зрела. Има доста маште, доста радозналости и расте у здравој средини, здоровој породици, а све се то види из онога што она пише – рекла је Мирјана Ранковић Луковић.

– У њој метафизика ради па тражи одговоре на све – изјавио је Тоде Николетић, рецензент. – Ра бескрајна маштовитост и бескрајна знатижеља су преточени у песме, приче...

Гост промоције био је и учитељ Зоран Митрашиновић, који је са присутнима поделио неколико догледовштина, међу којима и ону да му је Ленка за крај четвртог разреда посветила песму.

– Први утисак, али и наша прва додирна тачка

била је љубав према животињама – рекао је разнежено. – Касније, то њено богатство речника, изражавања, култура, опхођење према одраслима, према вршњацима, љубав према књизи, према писаној речи, према читању... наговестили су ово.

Без обзира на успехе у свету књижевности Ленка није запоставила ни улогу сестре и другарице.

– Баш је добра али је тешко пратити све њене активности, а сигурно је да би она увек помогла у тешким ситуацијама – рекао је Никола Манојловић, Ленкин друг.

– Много је лепо бити Ленкина сестра, све ми даје што ја хоћу – казала је Маријана, Ленкина сестра, и насмејала госте.

У присуству породице, пријатеља, школских другова, Ленка је овом књигом, како предвиђају рецензенти, закорачила у ред завичајних песника. Ова талентована девојчица, са само десет година, већ поседује колекцију награда освојених на разним литерарним такмичењима и фестивалима међу којима су „Деца међу нарцисима“ у Чајетини, „Тасини дани“ у Сарајеву, „Дани Раше Попова“ у Мокрину... Последња похвала за песму „Снег“ која је објављена у Међународном зборнику духовне поезије 2021. године, заправо је престижна награда јер се ту Ленка истакла међу одраслим такмичарима из земаља региона и шире.

Данка Миловановић

Како препознати мудрост

Тоде Николетић, један од најомиљенијих стваралаца за најмлађе, био је поводом „Дече недеље“ гост Библиотеке „Љубиша Р. Ћенић“ у Чајетини и у хали Спортског центра дружећи се са школцима Чајетине и Сирогојна.

Књижевни опус писца Николетића склопљен је од великог броја књига поезије за децу, мноштва драма и играка. Нека од његових дела урштена су у школске лектире и читанке. Посебно су омиљене његове шаљиве песме и сценски наступ, гестикација којом омађија најмлађе при сваком сусрету. Тодеови стихови су инспирисали и многе композиторе, па се на музичким фестивалима певају и Николетићеве песме.

– У трци са животом деци се

посвећује најмање пажње – уздахнуо је песник. – Нудимо им пажњу и подмићујемо их небитним стварима које их спутавају да развијају машту. Ово је прилика да уживо виде писце из својих читанки и лектира и да на тај начин докуче шта су праве вредности. Отуда ово уважавање и узajамна сарадња њих и мене. Јер тамо где се нуде књига и знање, ту су деца продорна, загледана унапред и вредна, па живе у суштини. Данас смо показали радост, удружили енергије захваљујући далековидности људи у библиотеци у Чајетини. Колико видим, веома водите рачуна о деци а кроз манифестацију „Деца међу нарцисима“ брине те и о њиховој будућности.

Ма колико је данас дете инфор-

Тоде Николетић

мисано, колико је окупирано техничким новотаријама и повлашћено у свему, важно је пратити његов развој, области интересовања, и нудити му штиво које прати његову осећајност.

– Свака књижевна форма има своју привлачност и своје поклонике – објаснио је изокола Николетић. – Они који имају стрпљење и наоружани су мудрошћу читаће „Чароб-

ни брег“ Томаса Мана, а они који је немају пронаћи ће другу врсту новеле и другачији начин усвајања мудрости.

Писац истиче да је сваки песник велико дете које је порасло из љуске малишана. Оно што је у основи сваког детета је потреба за игром, а „Деча недеља“ је управо тако и осмишљена.

Сања Глишовић

ПРЕДСТАВА ПО МОТИВИМА
СРЕДЊОВЕКОВНЕ ПОЕМЕ

Деспот Стефан на Златибору

Плесни ансамбл „Уна сага Сербика“ је 21. октобра наступио у овдашњем Културном центру, овога пута са новом причом, са представом „Слово љубави“ насталој у сарадњи ансамбла и Театра „Вук“, по мотивима чувеног дела деспота Стефана Лазаревића „Слово љубве“.

Усмерени ка српској традицији уз додатак модерног покрета, ансамбл је на модеран начин оживео лепоту сценске уметности. Кореографијом „Игре и звуци Балкана“ први пут се представио златиборској публици ове године у оквиру Културног лета, а чајетинска публика имала је прилику да их поново види у новом издању.

– Ова кореографија се спремала током пандемије, осам месеци, а летос смо је премијерно извели у Театру „Вук“ – каже Светозар Крстић, кореограф. – После тога смо имали једну репризу, а ово нам је тек треће извођење.

Представом „Слово љубави“, кроз музику, поезију и игру осликава се универзална поетска прича о љубави и хуманим стремљењима, говорећи о лепоти из које се рађа љубав,

а где има љубави биће и људског разумевања, кажу аутори. На сцени је било тридесет двоје играча, међу којима и четворо солиста.

– Костими су стилизовани. С једне стране имамо изворне, а на другој су костими који су и иначе у нашој сценској гардероби. Критике су изузетно позитивне. Публика све доживљава на посебан начин, свако има право да покрет којим се преноси прича доживи кроз сопствена виђења и искуства.

Представа има десет делова који обрађују различите мотиве: од лепоте, природе, усхићења, љубави и разумевања, до позива на мир и помирење, и жеље за успостављањем нормалних људских односа. Концепт и кореографију осмислили су Светозар и Ана Крстић, композитор је Иван Илић, а сценограф Милан Миладиновић. **Мирјана Ранковић Луковић**

ТРЕБИЊЕ НА ПЛАТНИМА СВЕТСКИХ УМЕТНИКА

И крш има душу

Угалерији Културног центра Златибор отворена је изложба групе аутора под називом „Требиње и Херцеговина као инспирација уметника“.

Више од 70 аутора из око двадесет земаља света одазвало се у 2020. години на позив уметника Дражена Милића да преко друштвених мрежа, у времену короне, направе виртуелну изложбу на тему – Требиње. Резултате овог стваралаштва могли су 22. октобра да виде и посетиоци Културног центра.

Академски сликар Дражен Милић, оснивач Међународне уметничке колоније „КОЛО“, вредно ради и ствара у окриљу свог родног Требиња. Ни време пандемије није зауставило овог уметника у реализацији многобројних идеја. Тако је прошле године позвао заинтересоване уметнике из свих крајева света да направе виртуелну изложбу слика тог прелепог херцеговачког града чије је фотографије постављао на интернет.

– Већина тих уметника, њих бар седамдесетак одсто, никада није била у Требињу и мислим да је велики погодак било постављање фотографија јер су кренули да истражују мој град и тако упознају његове љепоте – објашњава Дражен Милић. – Убеђен сам да је то највеће богатство изложбе, јер је више од двеста људи барем преко друштвених мрежа упознало Требиње. Највише је уметника из Србије, Црне Горе и Херцеговине, али их има и из Албаније, Словеније, Хрватске, Немачке, Украјине, Русије, Кине... Има их доста и из Америке, и Јужне, и Сјевер-

не, који нису могли да пошаљу радове због ове ситуације, али заступљено је више од 70 аутора.

На изложби су постављене све слике које су уметници послали и није се обраћала пажња на то да ли су академски сликари, или не, истиче Милић. Богатство ове поставке и јесте у начину виђења херцеговачког краја, а слике га на поетичан начин и приказују.

– Кад су погледали слике, многи су рекли: Ви живите у бајковитом крају. То је и био циљ ове промоције: да се, као што се промовише ујметност, представи и град, али не само Требиње, оно је тек једно од тих мјеста, већ цјела Херцеговина која има нешто своје.

Изложба је оставила снажан утисак на публику КЦ Златибор, а међу њима је, као један од честих посетилаца, био и ужички академски сликар Ђорђе Станић.

– Кад год сам у могућности, када сам у Ужицу, дођем да посетим изложбе у КЦ Златибор – рекао је Станић. – Поготову ову изложбу, пошто сам био учесник колоније у Требињу 2019. и знам како то Дражен организује и какав сазив уметника долази, каква дела настају. Мислим да овакав простор заслужује овако добру поставку. То је права атмосфера јер пренео је амбијент Требиња, ваздух Требиња, ту климу, и радост уметника. Видим по делима да су сви уметници били лепо расположени, пуне су слике позитивне енергије и живописног херцеговачког, готово приморског колорита. То је и одлика ове поставке. **М. Р. Л.**

У сали Културног центра Златибор 23. октобра приказан је филм о „глумачком чаробњаку“, како су називали Зорана Радмиловића, легенду српског театра. Филм „Глумчина“ редитеља Владимира Ристића плод је копродукције нишке City Grup и Народног позоришта Тимочке крајине из Зајечара. Дело је урађено по књизи глумца Милана Цација Михаиловића, који је са Зораном не само глумио,

ФИЛМ О ВЕЛИКАНУ СРПСКОГ ТЕАТРА

„Зоран Радмиловић“ за „Глумчину“

већ и дружио на даскама Атељеа 212, па је своје успомене делом уткао у филм.

Продуцент Оливер Пауновић не крије задовољство што филм добија позитивне критике, а до сада је приказиван на Филмским сусретима у Нишу, у Зорановом Заје-

чару и Атељеу 212, његовом матичном позоришту, а за крај године заказана је премијера и у Чикагу. Екипа филма добила је и признање зајечарског позоришта: статуету „Зоран Радмиловић“ примили су на недавно одржаним „Зорановим данима“.

У филму учествује стара и нова гарда – Милан Цаци Михаиловић, Селена Вицковић, Душан Ковачевић, Мира Бањац, Владимир Ђуричић, Братислав Борђевић, Јелисавета Сека Саблић, Милош Вешовић, Здравко Шотра, Горан Марковић, Светлана Бојковић, Аљоша Вучковић, Горан Султаноновић, Новица Никић, Милица Краљ и Љуба Милуновић, а режију потписује Владимир Ристић.

РАЗЛИКЕ КОЈЕ УЈЕДИЊУЈУ

Тако далеко, а толико близу

Златиборски круг је реализовао радионицу као део пројекта „Различитости нас уједињују“ која подразумева размену средњошколаца Седме београдске гимназије и Угоститељско туристичке школе из Чајетине

Удружење грађана Златиборски круг из Чајетине реализује пројекат под називом „Различитости нас уједињују“. Прва активност Пројекта била је приступање мрежи која окупља различите организације Србије које се баве потребама и правима младих људи. Партнер на Пројекту им је ЕРАЗМУС, студентска мрежа из Србије, а реализује га Европски покрет у Србији уз финансијску подршку Европске уније.

– Златиборски круг је за викенд, 2. и 3. Октобра, реализовао радионицу као делу пројекта „Различитости нас уједињују“ која подразумева размену средњошколаца Седме београдске гимназије и Угоститељско туристичке школе из Чајетине. Циљ Пројекта је дружење уз разговор о превазилажењу стереотипа, предрасуда, прихватању различитости и свега што би требало да одагна могућности за дискриминацију у друштву, односно онога што јача и негује толеранцију.

– Ученици су се повезали – рекла је Јагода Јеремић из Златиборског круга. – Сложили су се да, без обзира што живе у различитим срединама од којих Београд на неки начин изгледа мало урбаније од Златибора, планина је средина која такође негује традицију, па имају доста заједничких особина и онога што младе повезује, тако да назив Пројекта оправдава ову активност јер заправо и јесмо

Е одбор

Јагода Јеремић

повезани у различитостима. Оно што је важно јесте то да Златиборски круг и иначе негује такав став, којим покушава да младима из ове средине, као и младима са којима се путем различитих пројекат сусрећу, омогући да у својим различитостима буду аутентични и да уче о томе да је данашње друштво,

без обзира на све што нас чини различитим, толерантно!

План размене састојао се у томе да првог дана ученици средње УТШ из Чајетине и Седме београдске гимназије са професорима обиђу занимљиве локалитете на Златибору и околини, док су другог дана одржане различите радиони-

це на којима су учесници интерактивно пренели знања и импресије о овом месту. Једна од тема је била интеркултуралност.

Професорка Јелена Марић из УТШ Чајетина рекла је да су на овој радионици четири ученика из овдашње средње школе а занимљиво је за њих то да су из различитих средина: Филип је из Републике Српске, Богдан је из Нове Вароши, Катарина је из Чајетине, а Анђела из Ужица. Анђела је иначе дете из мешовитог брака; мајка је Рускиња, а отац Црногорац.

– Када погледамо њихове различитости, видимо интеркултуралност. Довољно!

– Упознајући културу и обичаје једног места у могућности су да боље разумевање, а самим тим и за толеранцију, што је и основни циљ радионице – кажу организатори.

– Разлике и нису толико велике. Иако у различитим крајевима можда имају другачије обичаје, начин комуникације је доста сличан: Свему томе доприноси друштво у коме данас живимо, доста смо више повезани него пре – истакао је Олег Слатина, представник ЕРАЗМУС студентске мреже Србије.

О самом дружењу у ова три дана учесници радионица су изнели врло лепо мишљење, можда у потпуној нади да ће се све наставити и догодине?

М. Р. А.

Учесници радионице

Села у Србији неумитно одумиру, становника је све мање, а нека су и сасвим запустела. Слабије насељена подручја постају погодна за несметано кретање дивљачи па су штете које становништво трпи из године у годину све веће. Тако се и житељи златиборског села Семегњево ове јесени суочавају са овим проблемом, јер први пут дивље свиње долазе до самих домаћинстава и праве велику невољу. Због изразито сушне и веома оскудне године, свиње су у потрази за храном постале њихови редовни „гости“.

Велика напаст, велика и штета

Очигледно пренамножен број дивљих свиња у последњим месецима прави изузетно велике проблеме на пољима и усевиима. Готово да нема засада где нису нанеле штету, једу све пред собом, а у забране улазе углавном ноћу, и без страха од сеоских паса. Велики број ливада су прериљале у потрази за храном па су неупотребљиве за следећу годину. Мештани овог златиборског села немају решење за борбу против ове напасти јер ни оградне, ни страшила, нити светлосни сензори које су поставили – не помажу!

– Прошле и претпрошле године нисам имао штете од дивљих свиња јер је било доста жира, имале су довољно хране и нису

Не боје се ни страшила ни керова

нам правиле штету. А ове године су нам уништиле и њиве, и ливаде. Ако је могуће, нека нам помогну, ако није, нек поведу рачуна и нешто ураде – вели Обрен Божовић, мештанин Семегњева.

– Ливаду су нам прериљале и уништиле две баште – каже комшиница Милунка Тошић. – Пријавили смо и предали документацију па ћемо тек да видимо шта ће бити.

У ловачком удружењу „Златибор“ које газдује ловним подручјем од преко 55.000 хектара кажу да је лов на дивље свиње у

овом тренутку отворен. Процена је да се у ловишту „Златибор“ тренутно налази око 100 свиња и по годишњем плану газдовања дозвољен је одстрел 56 примерака. Како би их одвртели од уласка у приватне поседе, ловци им на хранилиште износе кукуруз 365 дана у години, што очито није довољно.

Уговор, а не карабин

– На мештанима којима је настала штета је да је пријаве, да прикупе потребну документацију – дакле личну карту,

уговор о пољопривредном газдинству, скицу парцеле и жиросачун. Излазили смо свима у сусрет и чинимо то и даље. Ми смо организација која живи од чланарине и немамо довољно средстава да свима помогнемо, али ту смо за нешто основно у виду кукуруза за хранилиште, или нечега што већ поседујемо – изјавио је Горан Радојевић, управник ловишта „Златибор“.

Обрен Божовић, мештанин Семегњева

Из Удружења поручују да је ове године Ловачки савез Србије склопио уговор са АМС осигурањем, те да је њихова комисија надлежна за обилазак парцела на којима је штета пријављена. О евентуалној надокнади одлучиваће искључиво АМС осигурање, а оно што Удружењу ловаца „Златибор“ једино преостаје је регулисање бројности дивљих свиња одстрелом, као и редовном прихраном нарочито у зимском периоду и едуковање људи о заштити својих имања.

Данка Миловановић

УСТРЕЉЕНИ ШАКАЛИ У КРИВОЈ РЕЦИ

Лукав, плашљив, штетан

Милисав Златић из Криве Реке је испричао да је у својим малинама пронашао оког зечева, шест њих, од којих је три однео у Банат. Поред тога виђао је и лисице и малу срну која му је ушла у двориште. Овај крај је богат дивљим животињама, а неке су толико слободне да улазе људима у дворишта и домаћинства. Идући из Криве Реке ка Голову, на месту Лешња, затекао сам необичан приказ: на хауби аутомобила лежала су два устрељена шакала, а уз њих су били и ловци Алекса Михајловић из Рожанства и Владан Баковић из Криве Реке. Они су нам и испричали шта се заиста догодило. Била је недеља, 17. октобар. С пушкама сачмарима и псима гоничима кренули су у лов у Криворечку Градину. Шума беше густа и тешко се могла приметити звер. Обишли су два-три круга, кад се зачу лавез паса. Бежећи од гонича, шакал је у једном тренутку изашао на макадамски пут, на чистину и то је било довољно ловцу Владану Баковићу да га устрељи са неких 10 до 15 метара. Другог шакала устрељено је ловац Војо Алексић, такође из Криве Реке.

Шакали су почели да се појављују по златиборским селима тек од пре неколико година и углавном су то биле јединке у пролазу. У скорије време појављују се у пару или у мањим групама и то на потезу Крива Река – Чигота.

Иначе, не трпи се са вуком. Тамо где је вук, нема шакала. До сада нису забележене неке веће штете ове звери.

Мирослав Весовић

Добар улов: Владан Баковић из Криве Реке и Алекса Михајловић из Рожанства са уловом

АЛПИНИСТА НА ВИСИНИ ЗАДАТКА

Ни на небу, ни на земљи

Како живи између две планине, између Овчара и Каблара, не чуди што се од тинејџерских дана бави алпинизмом. Овај екстремни спорт био је добра основа за полагање испита и добијање међународно признатих лиценци за висинске радове. Тако је Милан Макојевић, власник предузетничке радње „Малпа“, спојио лепо и корисно, па се већ пуних седам година упоредо бави спортом који воли, и висинским радовима од којих живи, па су од користи и њему и другима.

Висински радници су обучени за радове на тешко доступним местима, где је немогуће поставити скеле или користити дизалицу. Поред савладаног страха од висине и вештинама на ужадима, они морају бити и добри мајстори како би посао квалитетно урадили. Обука коју пролазе састоји се од три нивоа а овај млади Чачанин достигао је највиши ниво, који је потребно обнављати сваке три године.

– Осим што подразумева шест дана обуке и седми дан полагања, све је проширено менталним и физичким оспособљавањем за рад на висини – каже Милан Макојевић, висински радник. – Прелазе се различите врсте препрека, од простих пењања или спуштања низ уже, преласка с једног ужета на друго, до компликова-

Милан Макојевић сйојио лепо и корисно, ња се већ њуних седам година ујоредо бави сјоршом који воли, и висинским радовима од којих живи

нијих спашавања, а након тако стеченог знања прелази се на полагање. Ја сам дошао до трећег нивоа па сам сада супервизор за висинске радове и могу да спасем човека из било које ситуације... на висини.

Страх је у почетку било али временом је пењањем савладан. Према речима нашег савговорника, кад се упозна техника, начин ко-

ришћења опреме, стекнете поверења у њу и обуку, ризик се своди на минимум. Иначе, неки од специфичних послова које ови „алпинисти“ обављају су кровопокривачки и лимарски радови, термо и хидроизолације, заштита од голу-бова, сечење и одржавање стабала, фарбање високих конструкција, монтирање антена...

– На Златибору висим на једној згради где поправљамо релативно нову фасаду чува хе дрвена оплата пустила смолу, што је естетски упропастило, па зато уклањамо смолу, након чега ћемо офарбати целу фасаду. С обзиром да Златибор стреми здравим еколошким смером и нема загађења ваздуха, све је на струју и нема оцака, то нам је некакав отежавајући фактор. Јер морамо да се сналазимо и да осигуравамо радове преко целе зграде. Овде сам се везивао за греде и пребацивао уже преко целог здања.

Опрема која је потребна за извођење ових опасних радова састоји се од појаса око целог тела, спуштанице и грудне пењалице, клупице, додатног сигурносног појаса и шлема. Милану ништа не представља проблем осим што има потешкоћа при погађању послова јер су људи свуда неповерљиви. Али оно што је битно је да по завршетку сваког посла сви буду задовољни квалитетом. **Д. М.**

ДРУГО МЕСТО ЗА ШАХИСТЕ ЧИГОТЕ У ЛИГИ ЦЕНТРАЛНЕ СРБИЈЕ

Успех окован сребром

Шахисти „Чиготе“ освојили су друго место у Лиги централне Србије на турниру који је одржан на Златару. Екипи је прво место измакло за три бода, а пресудан је био пораз у директном дуелу са првопласираном „Ивањицом“.

„Чигота“ је на крају завршила са истим бројем поена као и Ивањичани, који су међусобном дуелу победили са 3,5:2,5 и тако се пласирали у плеј-оф. До краја такмичења шахисти „Чиготе“ су журили прилику за прво место, али иако су убележили све победе, шанси није било јер је и „Ивањица“ добијала све мечеве. Иначе, клуб из Ивањице је пре две сезоне у изгубио од

чачанског „Борца“ у директном дуелу за пласман у Прву лигу Србије.

Још се не зна да ли ће се шахисти „Чиготе“ следеће године такмичити у Другој лиги, али се процењује да имају велике шансе. Први део Лиге игран је у Книћу у септембру, а учинак

са тог турнира укључен је у укупни пласман.

За „Чиготу“ су наступали Милорад Димитријевић, Братислав Бојанић, Зоран Тодић, Сретен Дрчелић, Славко Стојић, Радован Рајевац, Милован Вилотијевић, Мирослав Дабић и Теодор Ђенић.

МАЛИ ФУДБАЛ УСПЕШНИЈИ ОД ВЕЛИКОГ

Трећа победа и лидерска позиција

Футсалери „Златибора“ савладали су „Рашку“ резултатом 9:2 у трећем колу Б групе Регионалне лиге Запад на домаћем терену и тако задржали прво место на табели са максималним учинком. Чајетински тим је у веома доброј форми и без пораза је од почетка сезоне.

Трећа победа од почетка сезоне у лиги фудбал, екипа „Златибора“ је остварила на убедљив начин. После првог полувремена и вођства 3:1, домаћа екипа је у дворани ТРК Златибор заиграла још боље за најефикаснији меч ове сезоне и изједначили рекорд из претходне. Двоструки стрелци за Чајетинце била су тројица играча – капитен Жељко Костадиновић, Раде Глишовић и Александар Драговић док су по један гол постигли Лука Деспић, Иван Марић и Александар Петровић. Тренер Ратко Несетровић је презадовољан играма пред дерби у наредном колу против екипе „Наменске“ у гостима.

– Тим „Рашке“ је дошао мало ослабљен, што смо искористили да неки играчи који су мање играли, вечерас добију прилику – рекао је

тренер након утакмице. – Следеће коло нам је у Пожези, играмо дерби с „Наменском“. Ако ту победимо, искочићемо на сами врх. Честитам мојим играчима на победи и залагању, пре свега на доброј утакмици и убедљивој победи.

За екипу Златибора је први пут током целог меча бранио голман Александар Тадић уместо искусног Немања Кутлешића, који се повредио.

– Задовољан сам са Тадићем, биће све бољи и бољи, а вечерас је

био супер – нахвалио га је Ратко Несетровић.

После три кола „Златибор“ је са максималним учинком на првом месту, а три победе остварила је и екипа ПП192 из Пријепоља. Осим доброг старта у првенству, чајетински фудбал клуб је победом стартовао и у купу, а освојен је и пријатељски турнир у Угљевуку у веома јакој конкуренцији.

Поводом обележавања општинске славе у Угљевуку је организован

пријатељски турнир где је КМФ „Златибор“ гостовао као братска екипа, и освојио прво место. Након победе против домаћина у полуфиналу после извођења пенала, Чајетинци су за трофеј савладали „Салинес“ из Тузле члана Премијер лиге Босне и Херцеговине, резултатом 6:5. За најбољег голмана је проглашен члан „Златибора“ Немања Кутлешић, док је најбољи играч чувени српски мајстор малог фудбала и бивши репрезентативац Предраг Рајић, члан тузланске екипе. ▲

Поразии фудбалера као опомена

Фудбалери „Златибора“ су у октобру претрпели пет пораза, а од тога три са новим тренером Жарком Јовановићем који је на капетанском мосту заменио Предрага Ристановића. Нови шеф стручног штаба дебитовао је победом против „Графичара“ на Швајцарији од 2:0, а двоструки стрелац у другој овосезонској победи био је Ђорђе Ивковић. Ипак, са гостовањима су уследили порази од „Мачве“ (1:0) и „Бачке“ (2:0).

И ове године је чајетински тим учествовао у главном жребу Купа Србије, али су фудбалери поражени од ТСЦ-а резултатом 0:4 у шеснаестини финала на домаћем терену! „Златибор“ који није у доброј форми је поклекло против ривала из Суперлиге. Екипа из Бачке Тополе је до тријумфа и проласка у следећу рунду такмичења дошла головима Дејана Милићевића у 22, Марка Петковића у 23, Берталана Бошкаја у 61. и Душана Стојиљковића у 81. минутоу.

„Златибор“ у Првој лиги заузима 14. место са 12 бодова, а у наредном периоду дочекују „Раднички“ из Сремске Митровице, а потом ће гостовати „Тимоку“.

Фото Никитић

ЗЛАТИБОРСКЕ
ВЕСТИ

издавач

Агенција за издавачку делатност и маркетинг „Мали Ђира“

Главни и одговорни уредник

Милић Симић

Редакција

Мирјана Ранковић Луковић
Мирослав Весовић
Данка Миловановић
Мирослав Јевремовић

Штампа

Графос Ужице

Тираж

1.500 примерака

Контакт

064/117-15-99
e-mail: simicmilic@mts.rs

ISSN-2406-2405

Победа која много обећава

Кошаркаши „Златибора“ победили су екипу „Дунава“ на гостовању са 92:66 у петом колу Адмирал бет Кошаркашке лиге Србије. Чајетински тим је после периода кризе у претходним недељама одиграо вероватно најбољи меч од почетка сезоне.

Златиборци су у првој четвртини нагостили да су добро расположени убацивши 27 поена. Ипак, домаћи тим је у наставку узвратио серијом од 10:0 и успео да пређе у вођство (35:34). Налет „аласа“ није пореметио Чајетинце, који су у добром играчком ритму и шутерском расположењу поново почели да граде разлику, са добром одбраном и контролом скока. Коначна разлика од 26 кошева је уједно и највећа предност у мечу. Екипа Страјина Недовића је погодила 15 тројки из 31 покушаја, а тријумфу је допринела и предност у скоковима (46:34)

Најефикаснији у победи био је нововајлија Тадија Тадић са 23 поена уз осам скокова са шест убачених тројки из осам покушаја на трећој утакмици за клуб.

Са другом победом у првенству „Златибор“ се померио ка средини табеле

Дабл-дабл учинак имао је Лакуинтон Рос са 17 поена и 12 скокова, а Алекса Чабрило је одиграо најбољи меч сезоне са 14 поена и пет ухваћених лопти. Од девет играча који су наступили, петорица су постигла двоцифрен поентерски учинак. Овај тријумф враћа самопоуздање екипи која је у претходном колу доживела пораз од „Слободе“ у комшијском дербију играном у Чајетини.

– Ово је велика победа за нас – изјавио је тренер Страјин Недовић. – Овај терен нам је тежак и никад се на њему нисмо прославили, али смо све надокнадили остваривши најубедљивију победу. Мислим да смо показали карактер, вољу и жељу. У претходној утакмици је однос скокова био 50:27, али је на овом мечу било 46:34 за нас. Можемо ми да знамо или не знамо

да играмо кошарку, али скок у напеду и одбрани је пре свега ствар воље и жеље сваког појединца. Са оваквим шутем за три поена, са оволико расположених играча, заслужено смо победили. Остали смо без четири играча претходне недеље, али ови који су наступали показали су да могу да победне не само „Дунав“, него сваку екипу у лиги.

У саставу на мечу у Старој Пазови нису били Дејан Боровњак, Никола Павловић и Милан Николић који више и нису чланови клуба, док је Милош Јовић повређен.

Са другом победом у првенству „Златибор“ се померио ка релативној безбедности средине табеле, док је „Дунав“ доживео четврти пораз у сезони, али и други на домаћем терену. Чајетинска екипа је до краја октобра била на гостовању „Колубари“, а потом дочекује „Металац“, пре одласка на турнир АБА2 лиге од 8. новембра у Осијеку где ће га на терену дочекати „Борац“ и „Подгорица“.

Максималан учинак одбојкашица

Одбојкашице „Златибора“ после два кола Прве Б лиге имају максималан учинак, а сигурна игра екипе тренера Станка Брашанца однела је убедљиву победу за остатак на челу табеле.

Чајетинске одбојкашице су у првом мечу на домаћем терену савладале београдски „Дунав“. Сјајно су одиграле први сет, биле покретљивије, играле добру одбрану и веома брзо стигле до велике разлике. И напад је врлодобро функционисао, а немилосрдне егзекуторке биле су Пантовићка, Јовановићка и Тошићка. Промена страна није донела очекивано добар наставак игре, већ је, напротив, млада екипа из Београда добила други сет са 25:15. Ипак, до краја меча нису дозволиле изненађење. Изванредни сервиси Јелене Смиљанић омогућили су серије поена у трећем и четвртном сету, а и блок је био веома сигуран уз команду капитенке Пантовић и техничарке Власоњић.

Сезона је почела трофејом у првостепеном Купу до кога се стигло победама над „Ивањицом“, „Јединством“ и „Таковом“ што је чајетински тим одвело у главни жреб осмине финала Купа Србије са најбољим клубовима у држави. Пораз од екипе „Железничара“ у Лајковцу био је очекиван, јер је реч о прваку Србије од пре две године, за који

наступа и неколико играчица са репрезентативним искуством. Уз старе, сигурној победи допринеле су и нове играчице – Душица Кубуровић и Даница Поповић – које су летос стигле из Ивањице.

– Очекивао сам да девојке одиграју опуштеније, јер неке од њих нису биле на терену против „Спартак“, када смо претходни пут, пре неколико година, играли осмину финала Купа. Већина играчица су нове, па постоји извесна баријера, трема или спутавања да покажу оно што најбоље знају – објаснио је тренер Станко Брашанца, чија је екипа убедљивом победом у Крагујевцу отворила нову лигашку сезону, потврдила форму и најавила наредне победе. – После меча само сам им рекао свака част. Са су изгубиле а онако играле, исто бих

им честитао јер су одиграле борбено и концентрирано до краја. Нису дозволиле да готово ниједна лопта падне а да се неко не баца за њом. Презадовољан сам са почетком, било би лепо кад би наставиле тако.

После два кола у трећем рангу такмичења одбојкашице „Златибора“ имају оба тријумфа, као и „Врање“, „Ваљево“, „Гимназијалац“ и „Лесковац 98“, којем чајетински тим гостује у трећем колу током наредног викенда. Из Прве Б лиге ове сезоне ће се три екипе промовисати у виши ранг, а лига ће пред следећу сезону бити расформирана због новог формата такмичења. У новој сезони Одбојкашки клуб „Златибор“ ће имати такмичарске селекције у кадетској и пионирској генерацији.